

The Annual Conference of Youth Studies 2016:

Global Responsibility in Youth Research

November 7–8, 2016
University of Helsinki &
House of Sciences and Letters

FINNISH YOUTH RESEARCH SOCIETY
FINNISH YOUTH RESEARCH NETWORK

ABSTRACTS FOR PARALLEL SESSIONS

PARALLEL SESSIONS I

Monday 7 November 15:00–16:30	3
1. Rethinking youth issues: documentary films as knowledge producers	3
2. Youth work I	3
3. Education and youth transitions	5
4. Networked youth – a local-global nexus	6
5. Nuorten lähisuhteet I	7
6. Panel discussion: youth in the nordic region - mental health, employment and education	8
7. Nuorten osallisuus ja palvelut	9

Parallel Sessions II

Tuesday 8 November 09:00-10:30	11
1. Youth work II / nuorisotyön tutkimus II	11
2. Nuoret ja työ	13
3. Gender and sexuality	15
4. Nuorten lähisuhteet II	16
5. Maahanmuuttajataustaiset nuoret, rauha ja turvallisuus suomessa	18
6. Participation and social movement across time and space	20

Parallel Sessions III

Tuesday 8 November 11:00–12:30	21
1. Paneelikeskustelu: Missä ja miten nuori näkyy ohjaamo-tutkimuksessa?	21
2. Multiculturalism, ethnicity and youth transitions	22
3. Spatial and virtual encounters	23
4. Eriarvoisuus ja yhdenvertaisuus	24
5. Nuoruuden siirtymät ja koulutus	26
6. Youth political engagement in Mediterranean	27

All parallel sessions are arranged at the House of Sciences and Letters (Street address: Kirkkokatu 6).

Some of the panels are in English, some in Finnish. In addition there are a few panels that include presentations both in English and Finnish. The titles and abstracts of each presentation indicate the language with which the presentation will be given.

Parallel Sessions I

MONDAY 7 NOVEMBER 15:00–16:30

House of Sciences and Letters (Kirkkokatu 6)

1. RETHINKING YOUTH ISSUES: DOCUMENTARY FILMS AS KNOWLEDGE PRODUCERS

Hall 505

Chairs:

Leena Suurpää, Finnish Youth Research Network

Sofia Laine, Finnish Youth Research Network

This session will bring together people working in the field of research and art to discuss the conditions and possibilities for dialogue in the knowledge production concerning the youth. The session starts with short documentary films produced in the research project Ajolähtö. Combining methods from journalism, photography and ethnography Ajolähtö-project investigates the 18–35-year-old young adults who work in low paid jobs or are self-employed in the economically declining areas in Finland. As part of the project, young adults are introduced in short documentaries made by photographer Sami Perttilä who will participate as a panellist in the session. In the short films that will be shown in this session people tell us about they work and leisure time. The session continues with a longer documentary film 'Khamisa' from SAHWA-project. Five young people, Hiba, Hakeem, Seif, Nina and Ayoub, tell their life stories in five Mediterranean cities: Beirut, Alexandria, Djerba, Timezrit and Casablanca. The film was directed by the journalist and documentary filmmaker Marc Almodóvar. He also directed ten documentaries and worked as a freelance journalist based in Egypt for nearly five years. Documentary can be found online: <http://www.sahwa.eu/EVENTS/SAHWA-events/SAHWA-Documentary-is-available-online>

After the documentaries the invited panelists will discuss the following issues:

- How the documentary films approach young people
- What kind of knowledge is produced in / through/ by documentary films
- What are the possibilities, conditions and obstacles/restrictions of the knowledge production that combines research and art

Panelists:

- **Susanne Dahlgren**, university lecturer, University of Tampere
- **Sami Perttilä**, photographer, Helsinki
- **Basma Serag**, researcher, the American University in Cairo
- **Fanny Vilmilä**, researcher, the Finnish Youth Research Network

The discussion will be facilitated by **Leena Suurpää**, the Finnish Youth Research Network

2. YOUTH WORK I

Hall 312

Chairs:

Anu Gretschel, Finnish Youth Research Network

Tomi Kiilakoski, Finnish Youth Research Network

Negotiating participation in participative research - insights from a youth work related project

Sanna Aaltonen, Finnish Youth Research Network

Antti Kivijärvi, Finnish Youth Research Network

In this methodological paper our aim is to interrogate the limits and possibilities of participative approach in research conducted with professionals working in welfare services. Our claim is that in addition to fluctuating power relationships between researchers, professional gatekeepers and their clients there are wider occupational contexts, practices and conventions that influence to the building of safe and democratic spaces understood as preconditions for participative approach. We will problematize the idea of participation by focusing here on discords in situations where researchers aim to introduce new models that are not necessary at the core of the current profession. Empirically we will draw on our ongoing study conducted in the context of youth work in Finland. The aim of the study – besides producing new knowledge – is to develop interventions that would enhance the wellbeing of young people not in education or employment. Many of the youth work practices aiming to promote the wellbeing of marginalized young people are rather individual oriented focusing on unemployment, school dropouts, mental health and substance abuse. Within this type of professional framework developing group-based methods contributing to peer support and learning becomes challenging and requires reciprocal negotiations.

Youth Work Students as Researchers at Tallinn University: based on student diploma works 2003–2014.

Ilona-Evelyn Rannala, Tallinn University

Modern youth policy and youth work can from one point of view be seen and described through the concept of positive youth development where youth is seen as resource. The concept focuses rather on potentials and strengths than on problems (Benson et al, 2007; Damon, 2004). Youth is seen active and involved in planning their own lives. The theory of active citizenship is also seen as relevant here. Young peoples' participation in community and society is expected

and supported (Desai, 2010; Hoikkala, 2009; Mannion, 2007). More traditional view, which might be contradicting with the first is to see youth as a preparation phase before adulthood, where many teenage etc problems must be resolved or avoided. Youth work becomes then as a tool to prevent and resolve certain problems and risks. Youth itself may be seen as problem.

The goal of this research conducted in 2014-2015 was to find out which concept is used in the final thesis (diploma works) of Tallinn University Pedagogical Seminary students and what has been the main focus of Estonian youth work students research. More specifically the connections with European and Estonian youth policy documents and theoretical literature in students' diploma works were analyzed, but also research methods used. Altogether 506 diploma works written between 2003-2014 were analyzed within this research. Results show and it may be concluded that Tallinn University Pedagogical Seminary youth work students' final thesis written between 2003-2014 were mainly focusing on the „youth as a problem“ concept.

References

- Benson, P. L., Scales, P. C., Hamilton, S. F. and Sesma, A. 2007. Positive Youth Development: Theory, Research, and Applications. Handbook of Child Psychology. 1:16.
- Damon, W. (2004). What is positive youth development? Annals of the American Academy of Political and Social Science, 591, 13–24.
- Desai, M. (2010). A Rights-Based Preventive Approach for Psychosocial Well-Being in Childhood. Springer
- Hoikkala, T. (2009). The Diversity of Youth Citizenship in the European Union. Young. Nordic Journal of Youth Research, vol 17 nr 1, 5–24.
- Mannion, G. (2007). Going Spatial, Going Relational: Why “listening to children” and childrens' participation needs reframing. Discourse: Studies in the Cultural Politics of Education, vol 28, nr 3, 405–420

The effect of youth work participation on future plans in Estonia

Marti Taru, Tallinn University

In contemporary Europe, one of the challenges youth work is facing, is achieving recognition. In general, being recognised means that there is a consensus in society at large and among different social actors what are the outcomes of different youth work methods. For youth work, this is primarily important in the context of funding the activities from the public purse. The social role of youth work as an environment which supports integration of young people into functioning social order is clearly expressed in Youth Field Development Plan 2014-2020. In Estonia, youth work is defined as developmental activities for young people to support their integration into society and become full active members of main societal institutions, including education system and labor market. Youth work participants in Estonia are mainly 12-18 year olds. For this age group,

formation of education and work plans as well as living the plans (choice between different educational paths, in some cases also between working and education) is an important part of their live plans. Hence, the analysis focuses on presence or absence of educational and/or work plans. Self-reported indicators are used for measuring presence and/or absence of education and work plans. Empirical analysis looks at covariation of the indicators with intensity and length of participation in three most popular youth work environments: youth centres, hobby education/activities and youth associations/organisations. Analysis is based on a nationwide representative online survey (n=7356), collected in 2011. Regression analysis is used, to cancel out possible effects of background variables. The results tell that when the effect of age is controlled, there remains no significant systematic covariation between reporting participation in youth work activities and reporting education and/or work plans. There is no major difference between different youth work environments.

In international arena: comparing two studies on the impact of youth work and voluntary service of the young

Anu Gretschel, Finnish Youth Research Network

Tommi Kiilakoski, Finnish Youth Research Network

In this presentation, we will highlight the results of two studies on international youth work, first one concentrating on the impact of learning in the youth work done in youth centres, second one studying the competences learnt in international voluntary service (IVS). Together the studies show similarities in the (non-formal) learning in the international youth activities. The *Ive – I have Experienced* – study (2015-2016) was a research and development project which developed a digital application for recognizing competences learnt in short-term international voluntary service. The study was a joint project between fourteen different countries. The study identified the most relevant personal, social and inter-cultural competences learnt in international youth work. The study was based on the desk and field research phase, analysing the methods and conceptions of competences of the youth work organisations and developed a questionnaire for analysing the competences. *Boost Your Possibilities* -study (2015-2016) analysed the impact of international youth work done by youth centres in Finland, Estonia and Slovenia. In addition to developing further a questionnaire of the *I've* project, the study included some action research cycles as well. Together the two projects show similarities in the impact of international youth work. The projects also differed in aims and practical contributions. Both projects show that there is a need to explicate the nature of the international youth work to the youth work community and to wider multi-professional networks.

3. EDUCATION AND YOUTH TRANSITIONS

Hall 313

Chair: **Mira Kalalahti**, University of Helsinki

Research on 'Youth in Action' projects in Luxembourg: the variety of learning effects on participants

Christiane Meyers, University of Luxembourg

The European Union promotes young people's mobility since a lot of years by specific programmes. In the area of non-formal activities, the Youth in Action programme supports individual mobility activities as well as group mobility of young persons and youth workers. Although the programme is very successful, there existed not much knowledge about the effects of the projects on participants and project leaders. Therefore, in 2008 a small group of countries founded the RAY network - 'Research-based analysis and monitoring of Youth in action' - which has expanded since then and comprises today 31 countries. Its goal is to permanently gather and analyse data on the processes and outcomes of the YiA programme and its successor programme. Luxembourg joined the RAY network in 2010 and participated from 2011 to 2014 in 6 surveys in the framework of the YiA programme. During this time about 589 project participants and 252 project leaders answered the online questionnaires, which were sent to them some time after the end of the activity. In addition to the quantitative survey, a qualitative study on the effects of non-formal learning in the projects was realised in 2012/2013. In my presentation I want to show some of the results found in Luxembourg. Among other things, I will present a factor analysis on the competences, skills and attitudes developed by the participants and show how different project types can influence these effects.

The Cultural Experience of International Students: Narratives from North and South Europe

Pierluca Birindelli, University of Helsinki

These days, young people are travelling more than ever before. Studying abroad is a growing and institutionalized practice, (e.g. Erasmus program). But to find out what they're really getting out of this travelling, we have to get them to tell their stories and explore the meanings of their experience within the broader context of their lives. The results of this study can usefully orient EU policymakers in sustaining young people in their transitional challenges - becoming adults, Europeans and citizens of a globalized world - as well as fostering ongoing education in cultural diversity. The key question is if and how students' experiences abroad are contributing to overcoming cultural and social boundaries. Using a mixed-method and interdisciplinary

nary approach, this innovative study investigates the meanings given by a group of international students to their educational, cultural and overall life experience abroad in Helsinki. Through analysis of in-depth interviews, autobiographical-autoethnographical essays, ethnographical observations and focus groups I will address topics connected with self-construction processes in another culture: family of origin and its economic, social and cultural capital; perception of European social and cultural identity and sense of belonging to a "Cosmopolitan Generation"; fundamental cultural objects shaping the idea of Finland (North Europe) and Europe in general; interaction with locals and involvement in the host culture; key life passages during students' stay abroad. The narrative approach yields a clear, in-depth and comprehensive vision of what students abroad are actually doing and what they think about it. Beyond quantitative data, qualitative empirical material of this kind is rare. Findings will therefore offer unique insights into human life-span development, cultural globalization, social mobility, migration, tourism and education, enhancing intra-European education and mobility policies.

Logics of exclusion and distinction: cultural capital and habitus in art schools' students

Anna Uboldi, University of Milano Bicocca

This research explores the educational experiences by means of a qualitative perspective with in-depth interviews and focus groups to young pupils and their parents. The research takes place in, private and public, secondary art schools in Milan. I define art in the space of educational choices, in a Bourdieusian perspective. Young pupils' choice to study the plastic art represents the primary interest in my research. The artistic pathway is problematized as atypical, an against the grain experience characterized by both manual and intellectual dimensions. I study the meanings of this choice, educational dispositions and attitudes of the students, and their parents, as well as the ambitions on the future. I investigate the school choice, learner identity and the creative aspiration as classed concepts by means of cultural capital tool. I consider how the cultural capital acts in contemporary Italian society. Thus, I problematize the cultural capital definition looking at new emergent forms and dimensions. I intend to consider how the educational and professional projects of students are linked to class identity and to neoliberal order. I study the class differences in the way in which students orient themselves towards creative educational routes and professional futures. I examine how the reflexive capacity to aspire is a class cultural resource. In sum, I explore the role of secondary art school to reproduce the social differences in terms of educational and professional aspirations. Finally, I problematize the link between individualization and

reproduction social processes looking at contemporary youth condition.

Visual Tools for Youth Guidance

Samuli Karevaara, Kymenlaakso University of Applied Sciences

In the post-industrial digital era the diversity in options relating both to studies and employment has exploded. For the vast majority of people there is no more just one clear path to employment, for example studying control engineering and then working in the same factory as the parents and in some cases the grandparents. The freedom of choice is important and empowering for the individuals, but in the same time the abundance of the choices of your future and the knowledge of them all at once can lead to anxiety, stagnation and unhappiness. (Lewis et al. 2012) Kymenlaakso University of Applied Sciences and Thomas More University College from Belgium are researching and developing visual tools for youth guidance to overcome the selection problem of these overwhelming quantities of options and still be able to map the path to the desired future. The research group involves people from social studies and game design and computer sciences. The tools also conform to the ideas of Gamification, Appreciative Inquiry (AI) and Positive Psychology. AI is a strength-based methodology that aims to encourage self-determined change in individuals, social groups or organizations (Bushe 2011). The anticipatory principle of AI states that much of our actions today are influenced by the image of our future. The poetic principle on the other hand puts emphasis on the stories that we tell and hear (Whitney 2015). Therefore the visual representation of our actions and possible actions, along with the visualized images of the feasible future is an important tool to invoke action in the young people. Gamified methods are used to build the necessary motivational drive for the young person to keep moving on the path (Deterding 2012). Furthermore by mapping the full paths it is easier to ensure that the selected actions are all steps on the path to the envisioned future.

References

- Bushe, G. 2011. Appreciative inquiry: Theory and critique. The Routledge companion to organizational change (2011): PP. 87-103.
- Deterding, S. 2012. Gamification: designing for motivation. Interactions. Vol. 19 No. 4. pp. 14-17.
- Lewis, D., Allender, W.J., Richards, T.J., Hamilton, S.F. 2012. The Paradox of Choice: Why More is Good & Too Much is Terrible. Agricultural and Applied Economics Association. Annual Meeting, August 12-14, 2012, Seattle, Washington.
- Whitney, D., Fredrickson, B. 2015. Appreciative Inquiry Meets Positive Psychology. AI Practitioner. Aug 2015. Vol. 17, Issue 3, pp. 18-26.

4. NETWORKED YOUTH – A LOCAL-GLOBAL NEXUS

Hall 405

Chairs:

Tiia Laukkanen, Finnish Youth Research Network
Sanna Spišák, University of Turku

Länsimaissa nuorilla ja internetillä on erottamaton yhteys, jota myöskään nuorisotutkijat ja nuorisotyöntekijät eivät voi sivuuttaa. Teknologia ja digitalisoituminen linkittävät paikalliset ja globaalit ilmiöt ja ihmiset ennennäkemättömin tavoin. Verkko mahdollistaa myös tutkijoille uusia tapoja tavoittaa nuoria ja tarkastella heidän kokemusmaailmaansa. Työryhmän tavoitteena on koota yhteen verkkonuorisotutkimuksesta kiinnostuneet. Esitykset nostavat esiin ajankohtaisia kysymyksiä verkkoon liittyvistä nuorisokulttuurisista ilmiöistä aina tutkimuksen metodologiaan. Työryhmä on kaksikielinen ja esityksiä kuullaan sekä suomeksi että englanniksi.

In the industrialized West, current day young people and the web have an inseparable connection, which cannot be ignored by youth researchers and youth workers. Technologies and digitalization link up local and global people and phenomena in unprecedented ways. The web also enables new and innovative ways to reach out to young people and understand their everyday lives and experiences. This workshop aims to bring together those interested in online youth research. The presentations discuss topics from networked youth cultures to methodologies of online research. The workshop is bi-lingual.

Banging Without Feelings – Young People's Reflections About Pornography and Expectations of Intimacy

Sanna Spišák, University of Turku, Finland

Pornography is often considered as one of the major sexual risks among youth online along with concerns about potentially adverse consequences. However, empirical research to date on the prevalence, predictors, and implications of adolescents' use of online pornography poses various methodological and theoretical shortcomings which currently make impossible to draw internally valid causal conclusions about effects of pornography on adolescents. Instead of focusing on the debate of media effects, this paper zooms in on adolescents' definitions between sexual practises seen in online pornography and personal sexual encounters. Drawing on an online survey that was conducted as part of media and sexuality education awareness campaign of a Finnish online youth club for youngsters and young adults, this paper sets to explore adolescents' conceptions of pornography and sex in general. The survey material points to an intriguing gap between the highly visible notions of sexually corruptible and impressionable teenagers who

are incontestably seduced by the online content they are consuming and young people's personal accounts where practices of bodily display are in most part detached from sexual behaviour. My material suggests that the greatest detachment between pornographic representations and personal sexual encounters occurs in relation to the questions of intimacy and romantic love. Thus, I will examine in more detail how the expectations of intimacy connected with sexual encounters are narrated in the material. I will explore the pervasive influence of the notion of romantic intimacies, which provides the ideal for 'normal' relationships and sexual encounters. Like narratives of sexual storytelling in general, the survey material helps to trace connections between the personal and the societal, draw attention to the ties between social relations and the clearly cultural forms that mediate how these relations are set in motion and to explore how certain cultural norms are negotiated and how they materialize in young people's everyday life.

Combining autoethnography, ethnography and blog research when studying girls blogging in Vietnam and Tunisia

Yen Mai, University of Helsinki

Sofia Laine, Postdoctoral, Finnish Youth Research Network

In the last two decades, the Web has opened a channel for the sharing of information and the development of online networks, whether inclusive or exclusive. Accordingly, this has created numerous potentials to research as well as new ethical issues. In this article, we look into the research methodology of studying online communities, and discuss the ethical issues involved with this type of research. In light of methods, we suggest that auto-ethnography is a potential approach to analyze and provide in-depth insights into virtual communities. We give examples of studying blogging activities and online communities through auto-ethnography, and demonstrate how researchers can benefit from the "insider" advantage of this method. A guideline for researchers to study online communities is to be aware of our social positions and our experience with online activities, which would in turn shape our knowledge and perspectives about online relationships and the sense of belonging that users may develop through their online activities. The public versus private aspects of virtual communities will also be examined in this article through auto-ethnographical reflections.

Nuorten verkkoympäristöt äärettömänä tutkimuskenttänä

Noora Hästbacka, Finnish Youth Research Network

Tiia Laukkanen, Finnish Youth Research Network

Verkko tutkimuskohteena ja aineistojen lähteenä houkuttelee nuorisotutkijoita. Ja miksi ei houkuttelisi

– verkosta on tullut kiinteä osa nuorten arkea. Tutkijalle internet on erilaisten aineistojen aarreaitta, mutta sillä on myös kääntöpuolensa. Tässä esityksessä pohditaan verkkoaineistojen mahdollisuuksia ja haasteita erityisesti nuorisotutkijoille. Nuoret viettävät aikaansa erilaisissa verkkoympäristöissä ja jakavat kokemuksiinsa ja näkemyksiinsä – käyttävät ääntään – julkisilla verkkoalustoilla ja sosiaalisessa mediassa. Internet on myös pohja sosiaalisille vuorovaikutussuhteille ja toimii tärkeänä kohtaustapaikkana nuorille. Anonymiteetin turvin voidaan jakaa asioita, joista puhuminen voisi olla kasvokkain hankalaa. Toisaalta yhä avoimempi ja näkyvämpi toiminta verkossa on yleistynyt; nuoret esiintyvät omilla nimillään ja kasvoillaan. Verkko voi mahdollistaa tutkijoille pääsyn lähelle ilmiöitä, jotka aiemmin ovat olleet haasteellisia tarkastella: se tarjoaa mahdollisuuden kuulla myös esimerkiksi niiden nuorten ääniä, joille kasvotusten käytävät keskustelut ovat vaikeita. Verkossa omia ajatuksia ja kokemuksia voi jakaa myös sellaisista aiheista, joista yleensä vaietaan. Tällöin voidaan siis tavoittaa sellaista nuorten tietoa, joka muuten jäisi piiloon. Helposti saatavilla olevan ja rikkaan aineiston ympärille kietoutuu toisaalta kiperiä metodologisia kysymyksiä. Verkkoympäristöjen moninaisuus ja jatkuva liike haastavat tutkijat pohtimaan, miten aineistoa kerätään, mistä verkosta kerätty aineisto kertoo ja miten tutkijan sitä tulisi tulkita. Tutkittavat ilmiöt koostuvat teksteistä, kuvista, videoista ja linkeistä ja tämän kokonaisuuden rajaaminen ja tallettaminen aineistoksi on haastavaa. Kokonaisuudet hajoavat helposti osiksi, jotka taas irrallaan voivat menettää alkuperäisen merkityksensä. Lisäksi kysymykset yksityisyydestä, tutkimukseen osallistumisen vapaaehtoisuudesta, informoinnista ja anonymiteetistä haastavat tutkijoita pohtimaan tutkimusetiikkaa eri näkökulmista.

5. NUORTEN LÄHISUHTEET I

Hall 401

Chairs:

Sinikka Aapola-Kari, Finnish Youth Research Network

Marja Peltola, Finnish Youth Research Network

Tavallista vai toisenlaista väkivaltaa? Etnisyyden konstruointi nuorten kokemaa perheväkivaltaa koskevissa rikosilmoituksissa

Päivi Honkatukia, University of Tampere

Martta Myllylä, Finnish Youth Research Network

Maahanmuuttajayhteisöissä tapahtuvaa väkivaltaa pidetään vakavana ja kasvavana ongelmana länsimaissa. Jos väkivalta tapahtuu perhesuhteiden kontekstissa, se ymmärretään usein "tavallisesta" perheväkivallasta poikkeavana ilmiönä, jonka taustalla nähdään oletettujen kulttuuristen ja uskonnollisten motiivien ohjaamaa toimintaa, kuten perheen kunnian puolustaminen,

avioliittoon pakottaminen, nuorten tyttöjen neitsyyden varjelu tai lyömisen näkeminen kasvatuksen välineenä. Usein tällainen väkivalta liitetään muslimitaustaisiin perheisiin ja Lähi-idästä tai Etelä-Euroopasta muuttaneisiin ihmisiin. Sen sijaan "tavallisen" perheväkivallan nähdään useammin johtuvan yksilöllisistä syistä, kuten mielenterveys- tai päihdeongelmista. Esityksen tavoitteena on problematisoida kategorista ymmärrystä kahdesta erilaisesta väkivallasta. Tarkastelemme tätä kysymystä empiirisesti analysoimalla nuorten läheisissä suhteissaan kokemaa väkivaltaa. Tutkimuksen aineistona ovat 15-20-vuotiaisiin nuoriin vuonna 2013 kohdistuneista lievistä, perusmuotoisista ja törkeistä pahoinpitelyistä kirjatut rikosilmoitukset, joiden tekijänä on vanhempi tai muu sukulainen (N=562). Ilmoitukset on poimittu käsin kaikkien samaa ikäryhmää koskevien pahoinpitelyistä tehtyjen ilmoitusten (N=5992) joukosta. Olemme kiinnostuneita siitä, miten rikosilmoituksissa kuvataan väkivallan motiiveja ja miten nuorten rodullistetut taustat tulevat esiin näissä kuvauksissa. Tarkastelemme myös sitä, miten etnisyyden kuvaaminen rikosilmoituksissa liittyy väkivallan sukupuolittuneita piirteitä koskeviin kirjauksiin. Esitys kiinnittyy väkivallan rodullistavia selitystapoja problematisoiviin tutkimuskeskusteluihin, ja se ammentaa myös kriminologisista analyyseista, jotka koskevat rikollisuuden yhteiskunnallista kontrollia. Nämä keskustelut luovat pohjaa artikkelissa tehtäville tulkinnoille siitä, millaista nuorten kokemaa perheväkivaltaa poliisityössä kohdataan, miten sitä tässä kontekstissa merkityksellistetään sekä miten etnisyyden ja sukupuoli näkyvät rikosilmoituksissa. Lopuksi arvioimme havaintojemme perusteella, missä määrin on perusteltua puhua etnisten vähemmistöjen "toisesta" ja valtaväestön "tavallisesta" väkivallasta

Maahanmuuttajanuorten ystävyksiä tutkimassa – ajatuksia aineistonkeruun vaiheilta

Riikka Korkiamäki, Tampereen yliopisto

Ystävyysuhteet ovat erottamaton osa jatkuvasti monimuotoistuvaa ja monimutkaistuvaa maailmaa. Lasten ja nuorten ystävyksiä tutkinut Judy Dunn (2004) on todennut, että jos emme ole kiinnostuneita ystävyksistä, menetämme ison osan siitä, mikä on tärkeää lasten ja nuorten elämässä ja keskeistä heidän hyvinvoinnilleen. Onkin epäilty, että nuorten spontaaneja ystävyysuhteita on ylenkatsottu niin hyvinvointia edistämään pyrkivissä ja osattomuutta ehkäisevissä institutionaalisissa käytännöissä kuin nuorten osallisuutta ja kuulumista käsittelevissä tutkimuksissa. Esitykseni perustuu meneillään olevaan tutkijatorihankkeeseen, joka käsittelee erilaisia tilanteita elävien yläkouluikäisten nuorten ystävyysuhteita yhteisöllisen ja yhteiskunnallisen kiinnittymisen näkökulmasta. Tässä esityksessä keskityn tarkastelemaan maahanmuuttajanuorten ystävyysverkostoja ja niiden

tutkimiseen liittyviä haasteita. Tutkimukseeni osallistuneiden maahanmuuttajanuorten elämäntilanteiden kompleksisuus ja perinteisten tukiverkostojen epävarmuus tekee erityisellä tavalla näkyväksi ystävyysmerkityksiä, käytäntöjä ja niistä institutionaalisissa tiloissa käytäviä neuvotteluja. Tarkasteluni perustuu ensikäden havaintoihin aineistosta, joka on tuotettu verkostokartoin ja niihin perustuvien haastatteluin 13-16 vuotiaiden turvapaikanhakijoiden ja kiintiöpakolaisten kanssa. Aineistonkeruuprosessi on paljastanut, että "ystävyysskartat" visuaalisena aineistona tuottavat jo sinällään arvokasta informaatiota erilaisia tilanteita elävien nuorten sosiaalisista suhteista sekä vertaissuhteiden rakenteesta ja laadusta. Karttojen piirtämisen yhteydessä syntynyt suullinen aineisto puolestaan kertoo kulttuurisidonnaisista ja kulttuuriset rajat ylittävistä ystävyysmääritelmistä ja käytännöistä sekä ystävyyskategorian tilanteisuudesta ja joustavuudesta. Lisäksi käsitelen esityksessäni lyhyesti aineistonkeruuseen liittyviä metodisia ja eettisiä kysymyksiä. [Dunn, Judy (2004) *Children's Friendships: The Beginning of Intimacy*. Malden, MA: Blackwell Publishing]

6. PANEL DISCUSSION: YOUTH IN THE NORDIC REGION – MENTAL HEALTH, EMPLOYMENT AND EDUCATION

Hall 404

Chair: **Lidija Kolouh-Söderlund**, The Nordic Centre for Welfare and Social Issues

The Nordic Centre for Welfare and Social Issues project: Youth in the Nordic Region - Mental Health, Employment and Education, examines initiatives that can prevent young people aged 19-29 being given disability pensions and initiatives for young people at risk of long-term exclusion because of mental problems or youth who neither work nor study. The Nordic Centre have collaborated with 17 researchers in the Nordic Region and have published eight research publications on these topics during 2015-2016. The themes in the publications differ but the overall topics are focusing on young people in vulnerable situations in terms of education, work, participation and mental ill-health. The topics also examines how public agencies and services in the Nordic region describe challenges, initiatives and measures relating to this group. In the Nordic Region we have similar welfare model solutions in our efforts and work with the heterogeneous group of young people who for various reasons risk to end up in vulnerable situations. At the same time our efforts and our measures differ as well, which leaves space for mutual learning and inspiration. What is not different is the young people's experiences, there are no large differences in being young in Norway, Iceland and the Faroe Islands as in other Nordic countries. The aim

with the session will be to present the findings from the publications mentioned above in general terms and present policy recommendations that the Centre for Welfare and Social Issues will present to the Nordic Council of Ministers in October 2016. The session will also include three more specific presentations related to the publications in the project.

Panelists:

- **Sara Hultqvist**, Lund University
- **Terje Olsen**, Nordland Research Institute
- **Ragnhild Holmen Waldahl**, Nordland Research Institute
- **Iben Nørup**, Aalborg University
- **Matilda Wrede-Jäntti**, Finnish Youth Research Network /Helsinki University/ National Institute for Health and Welfare, Finland
- **Sanna Aaltonen**, Finnish Youth Research Network

7. NUORTEN OSALLISUUS JA PALVELUT

Hall 309

Chair: **Mirja Määttä**, Centre for Economic Development, Transport and the Environment, Central Finland

Aktiivisia kansalaisia kasvattamassa? Nuorisjärjestöjen tarjoamat osallistumisen ja vapaaehtoisuuden mahdollisuudet.

Hanna Laitinen, Jyväskylän yliopisto / Humak

Vakiintuneet nuorisjärjestöt tavoittavat vuosittain satoja tuhansia lapsia ja nuoria Suomessa. Niiden toimintaan osallistumalla monet nuoret saavat ensimmäisen kosketuksen siihen, mitä järjestötoiminta on. Nuorten osallistumista järjestötoimintaan on Suomessa tutkittu systemaattisimmin nuorten itsensä näkökulmasta (nuorten vapaa-aikatutkimukset). Ymmärtääksemme järjestötoimintaan osallistumisen kysymyksiä paremmin on syytä tutkia myös sitä, millaisia osallistumisen ja aktiivisen toiminnan mahdollisuuksia järjestöt nuorille tarjoavat eli miten ne organisaatioina rajaavat, mihin nuorten on mahdollista osallistua. Tämä on haaste, johon esitelmässäni tartun. Kolmannen sektorin tutkimuksessa yhdistystoimintaan osallistumista tarkastellaan usein jäsenyyden ja vapaaehtoisuuden käsitteiden avulla. Jäsenyydessä on löyhimmillään kyse jäsenetujen hankkimisesta tai tuen osoituksesta järjestölle, kiinteimmillään aktiivisesta osallistumisesta toiminnan järjestämiseen, päätöksentekoon ja siitä vastaamiseen asti. Vapaaehtoistoiminnan (volunteering) käsitettä on käytetty kuvaamaan toisten hyväksi tehtävää altruistista vapaaehtoistyötä lähinnä sosiaalisen hyvinvoinnin alalla. Vapaaehtoisuus voi pitää sisällään myös vapaa-ajan toiminnan järjestämistä muille ihmisille taikka toimintaa järjestön sisäisissä toimielimissä ja järjestöstä ulospäin esimerkiksi yhteiskunnallisessa

vaikuttamisessa. Vapaaehtoistoiminnan organisointi voi lähteä liikkeelle osallistujien toiveista (jäsenperustainen vapaaehtoisuus) tai toiminnan tarpeista (ohjelma-perustainen vapaaehtoisuus). Jäsenperustaisessa vapaaehtoisuudessa osallistujien oletetaan sitoutuvan järjestöön organisaationa ja yhteisönä, ohjelma-perustainen vapaaehtoistoiminnan organisointi taas sisältää usein vapaaehtoisille asetettuja osaamisvaatimuksia ja perustuu ajatukseen individualistisesta vapaaehtoisesta, joka valikoi mieltymyksiään ja henkilökohtaisia tavoitteitaan vastaavia tehtäviä mahdollisesti useastakin paikasta. Tutkimukseni kohteena ovat päätoimiset valtakunnalliset nuorisovaltuustojen järjestöt organisaatioina. Päätoimiseksi nuorisovaltuustojen järjestöksi olen tutkimuksessa määritellyt järjestöt, joiden jäsenistö on pääosin nuorta tai joiden toiminta kohdistuu pääosin nuoriin. Kaikilla on vähintään yksi työntekijä. Aineistoni koostuu 81 järjestön nettisivujen sisällöistä, 64 järjestön toimintakertomuksista sekä 17 järjestössä tehdyistä palkatun johdon teemahaastatteluilta. Esitelmässäni tarkastelen, millaisia järjestötoimintaan osallistumisen mahdollisuuksia suomalaiset valtakunnalliset nuorisovaltuustojen järjestöt nuorille tarjoavat sekä miten järjestön ja sen työntekijöiden suhdetta nuoriin kohderyhminä, jäsenenä ja vapaaehtoisina järjestöjen itse tuottamissa teksteissä kuvataan ja arvioidaan. Lopuksi pohdin, millaisia yhteyksiä tarjotuilla osallistumismuodoilla on erilaisiin määritelmiin ja tulkintoihin aktiivisesta kansalaisuudesta.

Partiotoiminnan tutkimus ja kehitys

Sonja Miettinen, Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry

Suomen partiolaisten tutkimus- ja kehitysryhmä on aloittanut toimintansa toukokuussa 2016. Ryhmä on vapaaehtoistoimijoista koostuva asiantuntijaelin, joka kerää ja tuottaa tietoa partion johtamisen tueksi. Sen päätehtävä on tiivistää tutkimushankkeiden tietoa hyödynnettävään muotoon. Ryhmä voi tehdä kehitysehdotuksia tehdyn tutkimuksen pohjalta. Ryhmän toimeksianto on tutkia ja kehittää erityisesti partion vaikuttavuutta eri näkökulmista. Sen toimintaa pyritään yhdistämään muuhun partion toimintaan, esimerkiksi tapahtumaprojekteihin ja strategiaprosesseihin, mahdollisimman tiiviisti ja sitä kehittävasti. Ryhmä kehittää arvioinnin ja kokeilun kulttuuria partiossa. Lisäksi ryhmä tukee järjestön kasvatusjohtoa opinnäytetöiden koordinoimisessa. Tarvittaessa ryhmä voi ohjata järjestölle strategisesti tärkeitä opinnäytetöitä rajauksessa, suunnittelussa ja raportoinnissa. Ensimmäisen toimintavuotensa aikana ryhmän tärkeimmät tavoitteet ovat toiminnan vakiinnuttaminen ja näkyväksi tekeminen. Ryhmän toiminta-ajatus on tukea ja konsultoida Suomen partiolaisten toiminnanaloja tutkimus- ja kehittämishankkeiden toteuttamisessa. Ryhmä on avannut ensimmäisen tutkimushankehaun

syyskuussa 2016. Jatkossa hankehaku on tarkoitus järjestää neljännesvuosittain. T&K-hankkeiden toteuttamiseen on suunniteltu seuraavanlainen prosessi ja työnjako: •Tarpeen tunnistaminen (Tilaaaja) •Hankesuunnitelma (Tilaaaja + T&K-ryhmä) •Rahoitus (Tilaaaja) •Tutkimus (T&K-ryhmä ja tutkimuksen toteuttaja) •Raportointi ja kehitysehdotukset (Tilaaaja + T&K-ryhmä) •Kehittäminen (Tilaaaja) Ryhmän toiminta on joustavaa, elää ajassa ja tarttuu muuttuviin tilanteisiin. Ryhmän toimintaote on ennakoiva, ja ryhmä toteuttaa ajankohtaisten tutkimushankkeiden lisäksi tutkimusta, jonka tietoa tarvitaan myöhemmin. Ryhmä pyrkii iteratiiviseen työskentelytapaan. Ryhmän toimintamuotojen kehittäminen on kesken, ja toivomme saavamme nuorisotutkimuspäiviltä hyviä ideoita ja kokemuksia toimintamme organisoimiseksi. Etsimme myös yhteistyökumppaneita tutkimus- ja kehityshankkeiden toteuttamiseen.

Sateenkaarinuoret päihde- ja mielenterveyspalveluissa

Inka Sirén, Finnish Youth Research Network
Noora Hästbacka, Finnish Youth Research Network

Millaisia valmiuksia päihde- ja mielenterveystyön ammattilaisilla on seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien nuorten kohtaamiseen? Millaista tietoa tarvitaan ja miten palveluita voitaisiin kehittää? Millaisia hyviä käytäntöjä palveluissa jo on? Näkyvätkö sateenkaarinuoret ylipäättään ammattilaisten päivittäisessä työssä vai jäävätkö he näkymättömiksi? Millaisia esteitä palveluissa on yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon toteutumisen näkökulmasta? Alustuksessa esitellään Nuorisotutkimusverkoston, Setan ja Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry:n yhteisen Sateenkaarinuoret päihde- ja mielenterveyspalveluissa -hankkeen (2015–2016) alustavia tuloksia. Hankkeen lähtökohtana on sekä kartoittaa että kehittää palveluita sateenkaarinuorten näkökulmasta. Tutkimusaineisto on kerätty päihde- ja mielenterveystyön ammattilaisten haastatteluilla (n=29) sekä verkkokyselyllä (n=113) kevään 2016 aikana. Kerätyn tiedon pohjalta järjestettiin myös sateenkaarinuorille ja ammattilaisille suunnattuja tutkivia työpajoja, joissa pohdittiin sekä palveluiden ongelmakohtia että keinoja moninaisuuden huomioimiseen. Valtaosa tutkimukseen osallistuneista ammattilaisista pitää tärkeänä, että seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvat nuoret huomioitaisiin päihde- ja mielenterveyspalveluissa. Ammattilaiset kuitenkin arvioivat, että palveluissa on tältä osin vielä monin paikoin kehitettävää. Vaikka ilmapiiri moninaisuuden huomioimiselle vaikuttaisi olevan pääosin myönteinen, on palveluiden käytännöissä sekä työntekijöiden osaamisessa ja tietämyksessä paljon vaihtelua. Työntekijöiden seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin liittyvän ammattitaidon vahvistamista pidettäisiinkin tervetulleena ja tarpeellisena. Ammatilliseen osaami-

seen liittyen ammattilaiset pohtivat esimerkiksi tapoja luontevaan asioiden puheeksi ottamiseen sekä avoimen ja hyväksyvän ilmapiirin luomiseen. Konkreettisten käytäntöjen lisäksi tutkimuksessa käsitellään muun muassa samanlaisuuden, erityisyyden ja toiseuttamisen kysymyksiä, moninaisuuden näkyväksi tekemisen keinoja sekä asenteita ja syrjintää. Palveluiden, työyhteisöjen ja yksittäisten työntekijöiden näkökulman lisäksi aihetta voidaan tarkastella myös laajemmalla rakenteellisella ja yhteiskunnallisella tasolla.

Palvelumuotoilulla nuorten palveluita kehittämässä

Tiina Kirvesniemi, Kymenlaakso University of Applied Sciences

Palvelumuotoilulla tarkoitetaan palvelujen tuottamista ja kehittämistä asiakkaan tarpeiden ja kokemusten perusteella. Palvelumuotoiluprosessin lähtökohtana on asiakkaan tarpeiden, unelmien ja toiveiden ymmärtäminen. Käyttäjät tuottavat tietoa, jota voidaan käyttää palveluiden suunnitteluun ja kehittämiseen, jolloin varmistetaan tuotteen tai palveluiden käytettävyyttä. (Miettinen 2011.) Palvelut ovat ajassa tapahtuvia prosesseja, jotka koostuvat toimenpiteistä, joilla pyritään löytämään asiakkaan ongelmaan tai tarpeeseen ratkaisu. Korostetaan ymmärrystä siitä, miten asiakkaat kokevat palvelun ja miten he käyttävät sitä. Palvelumuotoilussa keskitytään usein palvelujärjestelmällin vuorovaikutteiseen eli asiakkaalle näkyvään osaan (asiakasrajapinnassa). Palveluiden jäsenyyksinä käytetään esim. palvelutuokiota tai palvelupolkua. Asiakkaan ja palveluntarjoajan välinen vuorovaikutus keskeisissä kohtaamisissa kuvataan palvelutuokiona, kun taas toisiaan seuraavat palvelutuokioiden muodostavat palvelupolon, jonka muodostumiseen vaikuttavat sekä palveluntarjoajan asettama tuotantoprosessi että asiakkaan omat valinnat. Palvelupolku-terminä huomioi sen, että asiakkaan omat tarpeet, valinnat ja käyttäytymismalli ohjaavat palvelun käyttöä palveluntarjoajan määrittelemän palveluprosessin ohella. (Koivisto 2011.) Haminassa kehitetään erityisen tuen tarpeessa olevien ja syrjäytymisuhan alla olevien nuorten palveluita. Ne on koettu hajanaisiksi, joten huomion kiinnittäminen palvelutuokioiden kehittämiseen ja palvelupolkujen selkiyttämiseen on tarpeen. Siä päätät- hankkeessa palvelumuotoilun menetelmiä on toteutettu asiakasraadeissa, joissa nuoret arvioivat ja kehittivät erityyppisiä osallistavia menetelmiä. Menetelmiä jalkautetaan haminalaisiin nuorten palveluihin ja niiden toimivuutta arvioivat sekä nuoret että työntekijät. Näin ollen on siis kyse asiakastiedon kokoamisesta: miten nuoret kokevat käytössä olevat palvelut ja niissä käytettävän menetelmän erityisesti osallisuuden näkökulmasta. Palvelumuotoilun peruslähtökohta on ymmärrys asiakkaasta ja hänen tarpeistaan. Erityistä tukea tarvitsevien ja syrjäytymisuhan alla olevien

nuorten tavoittaminen asiakasymmärryksen kokoamiseen on kuitenkin haasteellista. Tarvitaan monenlaisia palvelumuotoilun menetelmiä, jotta tiedetään missä nuoret liikkuvat, millaisia palveluita he käyttävät tai mistä tarvitsemistaan palveluista he jäävät jostain syystä pois. Esityksessä kuvataan Haminassa toteutettuja palvelumuotoilullisia kokeilu- ja kehittämistoimia nuorten palveluissa sekä pohditaan asiakasymmärryksen kokoamiseen liittyviä haasteita.

Lähteet

Koivisto, M. 2011. Palvelumuotoilun peruskäsitteet. Teoksessa S. Miettinen (toim.) Palvelumuotoilu – uusia menetelmiä käyttäjätiedon hankintaan ja hyödyntämiseen. Helsinki: Teknologiateollisuus.

Miettinen, S. 2011. Palvelumuotoilu – yhteissuunnittelua, empatiaa ja osallistumista. Teoksessa S. Miettinen (toim.) Palvelumuotoilu – uusia menetelmiä käyttäjätiedon hankintaan ja hyödyntämiseen. Helsinki: Teknologiateollisuus.

PARALLEL SESSIONS II

TUESDAY 8 NOVEMBER 09:00-10:30

House of Sciences and Letters (Kirkkokatu 6)

1. YOUTH WORK II / NUORISOTYÖN TUTKIMUS II

Hall 505

Chairs:

Anu Gretschel, Finnish Youth Research Network,
Tomi Kiilakoski, Finnish Youth Research Network

Tyttö- ja poikaryhmät, jaettu kasvatuskumppanuus ja hyväksymisen tunne Pärjäämiskyky ja muut Kaikki käy koulua -toiminnan tärkeät vaikutukset

Anu Gretschel, Finnish Youth Research Network
Noora Hästbacka, Finnish Youth Research Network

Kaikki käy koulua -hanke on Helsingissä vuonna 2009 käynnistynyt monihallintokuntainen koulupudokkuuden ja syrjäytymisen ehkäisymalli. Toiminnan näkyvin toiminta-areena ovat tyttö- ja poikaryhmät, jotka nuorisotyön ja koulun yhteistyömuodoille epätyypillisesti ovat osa virallista koulua: kahdeksannella ja yhdeksännellä tarjottava valinnaisaine. Ohjaajana ovat opettaja ja nuoriso-ohjaaja, joissakin kolmantena myös sosiaaliohjaaja, koulun kuraattori tai psykologi. Kasvatuskumppanuus on viety tasolle, jossa työn suunnittelu, toteutus ja vastuu onnistumisesta ovat kaikilla osapuolilla. Toiminta on levinnyt jo useisiin kaupunkeihin.

Toiminta on vuosien varrella kohdannut ongelman. Kaikki osapuolet tykkäävät, mutta vaikutuksia on vaikea todentaa. Nyt toteutetussa arviointitutkimuksessa haastateltiin parisensymmentä toiminnassa

mukanaolevaa tai -ollutta nuorta. Ohjaajat ja mallin kehittäjät peilasivat nuorten kokemuksia omiinsa ja pohtivat toiminnan merkitystä laajemmin myös kouluyhteisölle ja yhteiskunnalle. Johdon keskustelussa keskityttiin tulevaisuuteen: kuinka saada moniammatillisen ryhmämuotoisen tuen rakenteet resursoitua myös jatkossa.

Arviointi suoritettiin kehittävällä otteella. Tutkimuksessa arvioitiin toiminnan laatua ja tekijöitä, jotka sen mahdollistavat. Arviointi tuotti kehittämisuosituksia ja arviointimallin, joita voidaan tulevaisuudessa käyttää toiminnan vaikutusten esille saantiin. Arviointimallin luomisen pohjana oli arvioinnissa aiemmin käytettyjen kyselyjen kriittinen läpiluenta nyt esille saatujen tulosten valossa. Toiminnan perusteet ovat ajattelumallissa, jota nykyisin kutsutaan *myönteiseksi tunnistamiseksi*. Arvioinnin mukaan ryhmät tarjoavat nuorille tasa-arvoisesti keskustelevan ympäristön, jossa apua saadaan ja annetaan. Nuoret ovat saaneet *pärjäämiskykyä* (termi Rimpelän), erilaisia valmiuksia, verkostoja, luottamusta itseän ja toisiin sekä konkreettista apua monien ongelmien ratkaisemisessa ja erilaisten mahdollisuuksien näkemisessä.

Toiminta on tuonut aikuisia uuteen rooliin nuoren rinnalle ja kasvattanut nuorten lisäksi myös ohjaajia. Ryhmän vetäminen on lisännyt ymmärrystä nuoria ja toisten ammattikuntien työtä kohtaan. Ohjaajien moniammatilliset verkostot ovat ryhmän myötä laajentuneet ja yhteistyö *lähitoimijoiden* kanssa lisääntynyt. Monialainen, pitkäkestoinen ja kouluun kytketty ryhmämuotoinen toiminta on sinänsä jo harvinaisuus. Vakiintunut toimintamalli on merkittävä lisäarvo: tämä tietty systeemi osataan kouluun perustaa, kun nähdään, että alueella on tarvetta. Toiminta tekee nuorten elämäntilanteet näkyväksi ja samalla pakottaa pohtimaan, mikseivät arjen peruskäytänteet tarjoa jokaisen huomioimista jo itsessään.

Nuorisotyö tukemassa koulujen uudistuneen opetussuunnitelman käyttöönottoa

Reetta Leppälä, Centria University of Applied Sciences

OSAVA-hanke - Osallisuuden vahvistaminen nuorten kasvuympäristöissä ja kasvuyhteisöissä 1.9.2015 – 31.5.2018 (S20325) nostaa keskiöön Pohjois-Pohjanmaalla Ylivieskan, Haapajärven ja Alavieskan yhdeksäs- ja kymppiluokkalaiset nuoret sekä nuorten parissa työskentelevät. Hankkeen tarkoituksena on edistää nuorten osallisuutta, nostaa hyvinvointia ja näin ollen ennaltaehkäistä nuorten syrjäytymistä. Hankkeen aikana tehtävä työ on toimintaa nuorten hyvinvoinnin kasvattamiseksi nuorisotyön näkökulmasta.

Hankkeen avulla otetaan käyttöön nuoria aktivoivia ja osallistavia toimintamuotoja nuorten omissa kasvuympäristöissä ja -yhteisöissä. Hankkeessa vahvistetaan nuorisotyön asemaa yläkoulun arjessa. Hankkeen

kautta ammattikasvattajat (koulun henkilökunta sekä kunnan, seurakunnan ja järjestöjen nuorisotyö) luovat OPS16 hengen mukaisesti verkostoja, jakavat hyviä käytänteitä nuorten parissa työskentelemisestä sekä saavat uusia toimintamalleja ja työkaluja työhönsä. Hankkeen tarkoituksena on kehittää nuorisotyön avulla kouluissa moniammatillista (opetusala, nuorisola, sosiaaliala, terveys-ala) sekä perhekeskeistä työtettä, yhteisöllisiä toimintatapoja sekä tukea koulun sosi-aalisyötä.

OSAVA-hanke nostaa sosiaalisen median hyödyn-tämisen nuorten aktivoinnin ja osallisuuden kasvat-tamisen välineeksi. Sosiaalinen media mahdollistaa myös laajalla alueella nuorten parissa työskentelevien yhteydenpidon sekä hyvien käytäntöjen leviämisen. Hankkeen aikana luodaan verkossa toimiva hyvien käytänteiden portaali.

Kouluille jalkautunut hankkeen nuorisotyöntekijä tukee nuoren kasvua ja kehitystä sekä koko kouluyhteisön hyvinvointia. Nuorisotyöntekijän tehtävä koululla on toimia yhtenä läsnä olevana aikuisena nuorelle sekä apuna ja tukena henkilökunnalle, vanhemmille ja nuorisotyötä tekeville henkilöille. Tavoitteena on tukea monialaista koulua, joka on pedagogiikan ja hyvinvoinnin keskus.

Esityksessä kuvataan hankkeen toimintaa ja hank-keen aikana toteutetun kahden kyselyn tuloksia. Joulukuussa 2015 toteutettiin Nuorisotyö koulussa -kysely seitsemäs-, kahdeksas-, yhdeksäs- ja kymppi-luokkalaisille oppilaille (N=794) Jokirannan koululla (Ylivieska), Haapajärven yläasteella, Alavieskan yh-tenäiskoululla ja Raudaskylän kristillisellä opistolla. Vastaavasti koulujen oppilaiden vanhemmat (N=205) vastasivat samantyyppiseen kyselyyn helmikuussa 2016.

Passing the ball to everybody - Icehearts-sports team as an innovative model for youth work

Jonne Silonsaari, National Institute for Health and Welfare / University of Jyväskylä

Päivi Känkänen, National Institute for Health and Welfare

Jenni Wessman, National Institute for Health and Welfare

Icehearts is an innovative model for youth- and so-cial work, which rests on a team sports hobby and a long-lasting educator (or mentor) relationship. The educator brings together a sports team and commits oneself to walk beside these youngsters at school and free time until they reach maturity – for some as long as 12 years. It is created for helping children who have evoked worry among teachers and professionals in kindergarten, school and social services and also their own families. The model has been under research for the first time in a project led by the National Institute for Health and Welfare. A group of young men of an

ending Icehearts-team were interviewed in autumn 2015. The interviews discussed their experiences about the team as a peer group, the long-lasting educator relationship and team sports as a central tool for the model. Our study focuses on the social practices and processes of the team. These are portrayed as attach-ment in relation to the to the peer group, the teams educator and the team sports hobby. The study seeks to reveal the nature of different practices and processes, through which these boys gained access to the help and social support the model tries to deliver. Attachment is seen as contextual and gendered, thus the team sports setting and gender appear as factors modeling and filtering the social relationships. The team's lengthy journey is divided into three periods, Boyhood, Era of fooling around and Young manhood. This perio-dization was developed to outline the functional dif-ferences of social practices and processes at different times. The social interaction in the peer-group was promoting sense of community, but at the same time could close certain individuals outside. The educator was enabling the boy's attachment to him in various ways by retelling and challenging masculine ideals. Joking and bullshitting was an important part of the teams social practices. Finally, the social functioning of the Icehearts team contained features facilitating, but also preventing the attachment of different individuals.

Reflections on the methodology and research questions of youth work research

Tommi Kiilakoski, Finnish Youth Research Network

Although youth work has been an accepted part of Finnish welfare and leisure time services at least since the Second World War, youth work research is more or less an emerging field. Several points of improve-ment within this field have been identified. Youth work research has been criticised as not engaging in the dialogue with the youth field (Siurala 2012) and as not utilising quantitative studies enough (Pöysä 2013). Internationally there have been criticisms of youth work research not being able to articulate the impact of youth work in a robust manner (Dickson, Vigurs & Newman 2013) and not being participatory enough (ibid; Seal 2014). Thus, there are points of criti-cism both from the internal and external perspectives on youth work.

In this presentation, the youth work research is divided to four categories. Firstly, youth work research can study the professional vocabulary, ethos and cul-tures of the youth workers themselves. Secondly, the impact of youth work as interventions to the life world and trajectories of the young can be studied. Thirdly, the opinions and experiences of the young people themselves can be studied. And fourthly, the place and role of youth work in the general youth policy or multi-professional net-works can be studied. Using

these categories, it is claimed that youth work studies in Finland have relied on the sympathetic perspective on professional cultures of youth work, mostly using qualitative methodologies. It is claimed that in the future more attention should be based on

However, methodological questions or the ontological criteria with which to formulate research questions are never neutral or value-free. Any research attempt about the ethos, impact or cultures of youth work is simultaneously an engagement in the conceptual struggle on youth work and its place in European societies. As Stanley Cavell (1979: 20) says, we are “searching for our criteria on the basis of which we say what we say are claims to community. And the claim to community is always search for the basis upon in which it can be or has been established.” Any reflection on the nature of youth work research will be a claim to a youth work community, and engages in the debate about the desired nature of youth work practice.

The presentation is based on the upcoming book on the methodology of youth work and youth research co-edited with Päivi Honkatukia.

2. NUORET JA TYÖ

Hall 312

Chair: **Päivi Berg**, Finnish Youth Research Network

Uuden työn myytit ja mahdollisuudet Ohjaamo Lahdessa: Case UnityTreenit –peliohjelmointipaja

Katja Karevaara, City of Lahti

Matti Anttila, City of Lahti

Pauliina Tuominen, City of Lahti

Samuli Karevaara, Kymenlaakso University of Applied Sciences

Tässä abstraktissa tarkastellaan Sipilän hallitusohjelman Uuden työn myyttejä ja sekä mahdollisuutena yksi konkreettinen toteutus esimerkki. Nuorisotyöttömyyden luvut ovat korkeita, mutta yrityksissä on paljon piilotyöpaikkoja ja henkilöstöalan yrityksissä on työvoimapula. Yksi selitys kohtaamattomuudelle voi olla, että nuoret etsivät alaansa aiempaa pidempään. Nuorisobarometriin mukaan nimittäin työn sisällön merkitys on tärkeä, työsuhteen pysyvyyden merkittävyys on vähentynyt sekä työn ja vapaa-ajan raja hieman hämärtyy (mm. Nuorisobarometri 2015). Ohjaamo Lahti –palvelupisteessä pyritään antamaan 17-29 -vuotiaille Sipilän hallitusohjelman Uuden työn mukaista uraohjausta. Tässä abstraktissa esitellään Ohjaamo Lahti –palvelupisteen OhjaamoGame –pelinkehitystoiminnan pohjalta aloitettu UnityTreenit –peliohjelmointipajakokeilu. UnityTreenissä tavoitteena on valmentaa nuoria Uuden työn ja Nuorisobarometrissa nousseiden periaatteiden mukaisesti peliohjelmointiin. Kokeilupajassa korostuu toisaalta harrastuneisuuteen pohjautuva työn sisältö sekä toi-

saalta jaksottaiseen projektiluontoiseen työelämään ja yrittäjämäiseen toimintatapaan valmentaminen. 17–29-vuotiaiden Ohjaamo Lahti –yhteisöpalvelupisteen kehityksessä on sovellettu vuodesta 2015 ketterää menetelmää (agile). Menetelmän avulla monialaisessa uraohjauksessa voidaan joustavasti vastata Uuden työn vaatimuksiin, jossa työnteko, opiskelu ja yrittäjyys vuorottelevat luonnollisina jaksoina toisiaan ja osittain samanaikaisesti. Monialaisen uraohjauksen varmistamiseksi Ohjaamo Lahdessa on päivittäin palveluohjaaja, työhönvalmentaja, TE-asiantuntija, koulutusohjaaja ja Matkalla duuniin! –palvelu sekä muita päivystäjiä, mm. henkilöstöalan yrityksiä, ammatinvalintapsykologi, yritysneuvoja, sosiaaliohjaaja ja etsivä nuorisotyöntekijä. Vakituiseksi suunniteltu Ohjaamo Lahti –palvelupiste on käynnistetty 01/2016 ESR-hankkeella (KESELY 2015-2018). Hanketta hallinnoi Lahden kaupungin nuorisopalvelut. Ketterän menetelmän avulla käynnistettiin 04/16 Ohjaamo Lahdessa OhjaamoGame –pelinkehitysverstas, jossa kannustettiin nuoria peliharrastuksen kautta työhön tai koulutukseen. OhjaamoGameen osallistui kesällä 2016 heterogeeninen ryhmä korkeakoulutasolla opiskelevia, korkeakoulusta valmistuneita sekä vasta toisen asteen opintoja suunnittelevia nuoria. Yksi osallistujista kehitti UnityTreenit –konseptin, johon nuorten on mahdollista tulla työkokeiluun. UnityTreenit –peliohjelmointipajalla opiskellaan peliohjelmoinnin lisäksi teknisen tuotannon eri puolia sekä ryhmätyötaitoja. UnityTreenit –peliohjelmointipajakokeilu toteutetaan Lahden kaupungin työllisyysasioiden yksikön, Hämeen TE-toimiston, Lahden nuorisopalveluiden ja Ohjaamo Lahti –hankkeen yhteistyönä 1.9-31.12.2016. Johtopäätöksenä voidaan todeta, että vaikka nuorisotyöttömyys on korkea, voidaan uuden työn mukaiset vaatimukset sekä nuorten omat kiinnostuksen kohteet yhdistää. Tästä yhtenä konkreettisenä esimerkkinä on UnityTreenit –peliohjelmointipajakokeilu.

”Loma on sitä, että on aikaa tehdä rästityöt” - Nuorten yrittäjien arki, ajankäyttö ja toimeentulo

Päivi Berg, Finnish Youth Research Network

Vuokko Härmä, tutkija, Finnish Youth Research Network

Hanna Ylöstalo, vanhempi tutkija, Finnish Youth Research Network

Anu-Hanna Anttila, Ajolähtö-hankkeen vastaava johtaja

Sami Perttilä, valokuvaaja

Terhi Hautamäki, toimittaja

Yrittäjyyttä esitetään tällä hetkellä nuorille aikuisille lääkkeeksi Suomen taloudelliseen tilanteeseen ja nuorisotyöttömyyteen. Nuoria start up -yrittäjiä glorifoidaan mediassa kertoen heistä rohkaisevia menestystarinoita. Yrittäjyyskasvatus on niin ikään integroitu jo peruskoulun opetussisältöihin ja se jatkuu erilaisina

kursseina myös ammatillisessa koulutuksessa. Vuonna 2018 voimaan astuvassa keskiasteen rakenteellisessa uudistuksessa yrittäjyydellä on ammattiopinnoissa entistä vahvempi painoarvo. Ajolähtö-tutkimushankkeen esityksessä tarkastelemme haastattelu-, havainnointi-, ajankäyttöpäiväkirja- ja valokuva-aineiston avulla, millaisena nuorten yrittäjien arki, ajankäyttö ja toimeentulo näyttävät. Keskitymme esityksessämme toiminimellä tai yrittäjänä Kymenlaaksossa tai Helsingissä työskenteleviin 22–37-vuotiaisiin nuoriin aikuisiin. Aineiston itsensätyöllistäjät ja yrittäjät sijoittuvat pääsääntöisesti hyvinvointialalle, luoville aloille ja palvelualalle, ja osa heistä tekee kahta työtä. Oma yritys tai toiminimi on ollut monen ”unelma” ja se kietoutuu myös heidän elämäntapaansa. Huolimatta toimeentuloon liittyvästä epävarmuudesta ja kaikille elämänalueille ulottuvasta itsen brändäämisen paineesta moni nuori aikuinen kokee voivansa toteuttaa itseään ja urahaaveitaan yrittäjänä. Ajolähtö: nuoret aikuiset uuden työn markkinoilla -hankkeessa tutkimusryhmä ja Suomen Kuvalehti tarkastelevat nuoria aikuisia uuden työn markkinoilla. Ajolähtö viittaa paktoon lähteä kotiseudulta työn perässä sekä pakoon luovia työmarkkinoilla, joilla yhä useammille on tarjolla vain itsensä työllistämistä ja matalapalkkatöitä. Hankkeessa tutkitaan journalismin, valokuvan ja etnografian keinoin Kotkan ja Kouvolan alueelle jääneitä sekä sieltä Helsinkiin muuttaneita nuoria aikuisia, jotka työskentelevät matalapalkkatyössä tai yrittäjämutoisesti. Mitä on heidän toimeentulonsa, millaista ajankäyttönsä, millainen on pakko jäädä tai lähteä? asiasanat: ajankäyttö, itsensä työllistäminen, nuoret aikuiset, toimeentulo, työ, vapaa-aika, yrittäjyys

Ensisijainen toive sijoittamisesta työryhmään on teema ”Nuoret ja työ”. Jos mahdollista, niin toivomme esitystä ma 7.11., jotta myös Terhi Hautamäki pääsee paikalle.

Nuorten siirtymät työmarkkinoille Suomessa. Työmarkkinauratyytit ja niihin vaikuttavat sosioekonomiset ja alueelliset tekijät Kansallinen syntymäkohortti 1987 -aineiston valossa.

Elina Sutela, University of Turku

Tarkastelen esityksessäni suomalaisten nuorten työmarkkinasiirtymiä. Esitykseni pohjaa pro gradu -tutkielmaani, jossa tutkin nuorten työmarkkinasiirtymiä ja sitä, miten sosioekonomiset ja alueelliset tekijät vaikuttavat nuorten työmarkkinasiirtymiin. Tutkin työmarkkinasiirtymiä tyypittelemällä nuorten toimintaa työmarkkinoilla sen perusteella, onko nuori töissä tai opiskelemissa vai työtön tai työmarkkinoiden ulkopuolella. Toiminnan pohjalta muodostin nuorille erilaisia siirtymiä kuvaavia työmarkkinauratyyppiejä. Nuorten toimintaa työmarkkinoilla seurattiin kolmessa ajankohdassa (2008, 2010 ja 2012), nuorten ollessa 21–25 -vuotiaita. Selittävinä muuttujina käytin

nuoren sukupuolta, nuoren koulutusta, vanhemman koulutusta, vanhemman saamaa toimeentulotukea ja nuoren asuinpaikkaa. Asuinpaikan vaikutusta tarkastelin lapsuudessa ja nuorena aikuisuudessa. Tutkimus on kvantitatiivinen ja pohjautuu kokonaisaineistoon (N=57 641). Tutkimusaineistona käytin THL:n ylläpitämää Kansallinen syntymäkohortti 1987 -aineistoa, jossa on seurattu samoja nuoria sikiöajalta nykypäivään eri viranomaisrekistereiden kautta. Menetelminä käytin ristiintaulukointia ja multinomiaalista logistista regressiota. Tulosten perusteella työmarkkinasiirtymät näyttävät sujuvina suurimmalle osalle nuorista. Tutkimuksessa havaittiin, että 81,5 prosenttia nuorista sijoittui työmarkkinauratyypeille, joille oli leimallista työssäkäynti tai opiskelu kaikkina tutkimusvuosina. Tutkimuksessa erotettiin joukko nuoria, joiden työmarkkinasiirtymät koostuivat pääosin työttömyydestä tai työmarkkinoiden ulkopuolella olemisesta. Näitä nuoria oli 6,1 prosenttia kohortista. Koulustaste vaikutti työmarkkinasiirtymiin selvästi eniten ja vaikeuksia työmarkkinasiirtymissä kohtasivat eniten nuoret, jotka olivat perusasteen tutkinnon varassa vielä 21-vuotiaana. Vanhemman matala koulutus ja vanhemman saama toimeentulotuki olivat yhteydessä työmarkkinasiirtymiin liittyviin katkoksiin. Asuinpaikka vaikutti uratyypeille sijoittumiseen siten, että kaupunkimaisilla alueilla asuvat nuoret olivat todennäköisemmin koko ajan opiskelemissa tai töissä kuin muilla alueilla asuvat nuoret. Asuinpaikka lapsuudessa ei vaikuttanut työmarkkinasiirtymiin. Tulosten perusteella nuorten työmarkkinasiirtymiä tukevat järjestelmät näyttävät Suomessa pääosin toimivina, mutta niitä tulee kehittää nuorten erilaiset tilanteet, taustat ja tuen tarve huomioiden.

Missä on painopiste nuorten työpajojen tuessa nuorille: Elämönhallinnassa vai ohjauksessa koulutukseen ja työelämään?

Matilda Wrede-Jäntti, Finnish Youth Research Network /Helsinki University/ National Institute for Health and Welfare, Finland

Esitelmässä keskustellaan nuorten työpajatoiminnasta: Toisaalta tutkitaan virallisia asiakirjoja ja mitä niissä sanotaan pajatoiminnasta, toisaalta haastatellaan nuoria pajalaisia koskien sekä heidän odotuksistaan että kokemuksiaan pajatoiminnasta. Nuoria (N=43) on haastateltu 13 työpajassa eri puolella Suomea vuonna 2015. Yksilöhaastattelujen lisäksi tutkijat ovat viettäneet aikaa joka pajalla muutamia päiviä, keräten näin myös havainnointiaineistoa. Esitelmässä huomio kiinnitetään painopiste-eroihin asiakirjojen ja nuorten tulkintojen välillä: Asiakirjoissa painotus on sekä syrjäytymisvaaran ehkäisyssä ja nuoren tukemisessa elämönhallintaan liittyviä asioita että ohjauksessa koulutukseen ja polkujen löytämiseen työelämään. Opetus- ja kulttuuriministeriön valtakunnallisessa ky-

selylomakkeessa, joihin nuorten työpajat tulee vastata ja joka toimii toiminnan arviointityökaluna, painopiste on kuitenkin selkeästi ohjauksessa koulutukseen ja työelämään: Itse asiassa kyselyssä ei kysytäkään nuorten mahdollisesta sosiaalisesta kasvusta - esim. itseluottamus, rohkeus toimia ryhmässä - tai saadun avun ja tuen merkityksellisyydestä. Näitä pehmeiden arvojen kysymyksiä, jotka toki ovat hankalammin arvioitavissa, ei avata henkilökunnan eikä nuorten itsensä näkökulmasta. Nyt kyselyssä mitataan vain onko nuori sijoittunut koulutukseen ja työmarkkinoille työpajajakson päätyttyä vai ei. Haastattelu-aineiston nuorten tulkinnoissa näkyy päinvastainen ilmiö: Nuoret painottavat vastuksissaan selkeästi sosiaalisen tuen merkitysvyyttä. He viihtyvät pajoilla, kokevat olevansa tervetulleita ja luonnehtivat pajoja turvallisiksi paikoiksi, jossa henkilöstö aidosti välittää heistä ja heidän omista tulkinnoistaan elämäntilanteestaan. Nuoret ovat kokeneet saavansa erilaista ymmärrystä ja tukea kuin muualta. Nuorten vastuksista käy myös ilmi, että valtion toiveet tuloksellisuudesta mitä tulee sijoittumiseen opiskeluun ja työelämään ei toteudu yhtä hyvin. Herääkin kysymys onko työpajatoiminnan päämäärä ja painopiste tarpeeksi selkeä ja tulisiko opetus- ja kulttuuriministeriön vuotuista arviota esimerkiksi laajentaa niin, että se sisältäisi myös sosiaalisen tuen mittareita? Mikäli arviointitausta olisi eri se vaikuttaisi mitä todennäköisimmin myös työpajojen työntekijöiden käyttämien työmenetelmien kehittämiseen. Tutkimus perustuu tutkimukseen, jota on ollut mukana toteuttamassa tutkimusassistentti Cecilia Wester.

3. GENDER AND SEXUALITY

Hall 405

Chair: **Veronika Honkasalo**, Finnish Youth Research Network

Muu, mikä? Intersukupuolisuus koulutus- ja työelämäntutkimuksissa

Jukka Lehtonen, University of Helsinki

Intersukupuolisten ihmisten kokemuksista on hyvin vähän tutkimusta Suomessa ja se kohdistuu ensi sijassa intersukupuolisten kokemuksiin terveydenhoitojärjestelmässä. Koulutuksen ja työelämän alueilta ei ole tehty tutkimusta, mutta aiheita on sivuttu joissain yhteyksissä osana seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin liittyvää tutkimusta. Intersukupuoliset ovat myös vastailleet tutkimuskyselyihin, joilla on koottu tietoa heidän koulutus- ja työelämäkokemuksistaan, mutta usein heidän vastauksensa eivät ole saaneet erityistä huomiota. Tämä jättää helposti intersukupuolisten nuorten kokemukset näkymättömiksi. Intersukupuolisuus, jota on toisaalta hahmotettu medikaalisen käsitteistön avulla ja toisaalta yhteisöllisemmän intersukupuolisuus-termin avulla, on moninainen

ilmiö, jonka mahdollistaminen tutkimuskyselyihin ei ole kovin helppo tehtävä. Analysoin tehtyjä kyselytutkimuksia, joissa intersukupuolisten vastauksia on ollut lukumääräisesti kovin vähän tilastollisen analyysin näkökulmasta. Kuvaan esityksessäni näitä tutkimuksen tekoon liittyviä ongelmia ja myös keinoja, joilla intersukupuolisten kokemuksia voisi analysoida koulutuksen ja työelämän kentillä. Analysoin esityksessä myös aiemmin analysoimattomia intersukupuolisten vastauksia heidän kokemuksistaan. Uudet peruskoulun opetussuunnitelmien perusteet edellyttävät sukupuolen moninaisuuden ottamista huomioon opetuksessa, mutta tietoa muun muassa intersukupuolisuudesta uupuu. Uusi tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuslainsäädäntö (2016) edellyttää toimia, joilla intersukupuolistenkin asemaa voitaisiin edistää oppilaitoksissa ja työyhteisöissä. Yhtenä keinona ovat erilaiset kyselyt, joilla tilannetta kartoitetaan. Tällöin olisi osattava kysellä niin, että myös intersukupuolisten moninaisille kokemuksille on tilaa.

The *cholita* and the *señorita* – different femininities at the intersection of race, class and gender

Nika Rasmussen, Uppsala University

In this paper I describe and analyze the construction of different femininities at the intersection of race, class and gender amongst Bolivian urban youths. I draw on material gathered during twelve months of fieldwork in the cities of La Paz and El Alto. My analysis sets out from a joke made at the expense of cholitas. Cholitas are (young) women superficially defined by their typical Andean clothes, but essentially coupled with certain phenotypical traits and devalued characteristics such as rurality and lack of language skills. By analyzing the youths' understanding of the context and content of the joke, I map out the construction of the sexual-racial landscape of physical attraction and preference amongst urban youths. In Evo-land societal changes are happening but the question remains to what degree. The president has set out to put an end to the historical discrimination of indigenous people and the political project calls for the resurrection and embracement of indigenusness. But sturdy structures remain and permeate people's everyday lives. My analysis traces the complexity of today's situation for urban youths as they grow up in a time of rapid changes and find themselves ensnared in a web of conflicting ideals. Girls and young women in particular carry the brunt when these ideals collide. The femininity position of the *señorita* still appears as the desired juxtaposition to the devalued femininity position of the *cholita*, not without challenges though. Some of the girls actively resist the role of the *señorita* that their parents and teachers impose on them. Other differently positioned girls actively claim this particular configuration of

femininity; thereby they run the risk of disparagement as they are judged as ashamed of their heritage and lack in authenticity. No matter which road a young woman chooses, she is bound to fail some ideal.

Constructing the Vietnamese Queer Identities: A Hierarchy of Class, Gender, and Sexuality

Yen Mai, University of Helsinki

This qualitative research studies the way in which Vietnamese queer youth (including lesbian, gay, bisexual, transgender, queer, and genderqueer) conceptualize their identities, and the interplay between their self-conceptualization, gender performance, and interpretation of roles in relationships. Taken place during a time period when positive changes are taking place in the Vietnamese law regarding queer rights, this study also looks at the activist works of community organizations that advocate for queer rights, and how such organizations, through their introduction to notions of rights and diversity, help construct the way young Vietnamese conceptualize queerness. Data from personal interviews suggests that many informants strongly conform to heteronormativity, gender norms, and an essentialist characterization of queerness, which in turn regulates their gender performances and places restrictions on their romantic relationships. These interviews also paint a fragmented reflection of the Vietnamese queer youth community, with a strong degree of separation among different queer groups, and the emergence of a queer hierarchy informed by class, gender, and sexuality. The collected data involves qualitative interviews with seventeen young queer people in Vietnam. Half of these informants are volunteer activists working with an organization for queer rights in Ho Chi Minh City. This research also includes the author's fieldwork observation and notes on the interactions with the informants outside of the interview settings. Guided by feminist methodology, the study aims to give a voice to marginalized identities and to challenge the dominant gendered and classed structures that grant social acceptance to some queer identities while further marginalizing other queers through the regulation of gender performance and desires. The study also raises critical issues of conducting research on a Vietnamese community using Western sociological knowledge.

Nuoret musiikillisen toimijuuden sanoittajina

Fanny Vilmilä, Finnish Youth Research Network
Anna Kuoppamäki, University of the Arts Helsinki, Sibelius Academy

(NB Presentation in English)

Istuvan hallituksen kärkihanke taiteen ja taidekasvatuksen saavutettavuudesta ymmärretään tyypillisesti suhteessa alueellisiin ja sosioekonomisiin olosuhteisiin.

siin. Esityksessämme tarkastelemme saavutettavuutta kuitenkin sosiaalisten ja kulttuuristen tekijöiden näkökulmista nuorten musiikkiharrastuksen kontekstissa. Millaisia sosiaalisia tai kulttuurisia musiikin harrastamista ohjaavia mekanismeja nousee esiin silloin, kun nuoret puhuvat omasta musiikillisesta toiminnastaan formaaleissa, informaaleissa ja non-formaaleissa oppimisympäristöissä? Taiteen perusopetuksen piirissä musiikin harrastaminen on vahvasti sukupuolittunutta (Tiainen ym. 2012). 75 % oppilaista on tyttöjä ja suurin osa opettajista on naisia. Voidaan perustellusti sanoa, että musiikkioppilaitoksista on muodostunut eräänlaisia femininiteetti-toimintayhteisöjä. Toisaalta non-formaalit ja informaaliset ympäristöt, kuten TIUKU ry:n RIMLAB tai Vaasan Rokkikoulu houkuttelevat poikia musiikkiharrastuksen pariin. Tarkastelemme sosiaalisia ja kulttuurisia mekanismeja musiikillisen ja sukupuoleen sidotun toimijuuden näkökulmista. Sukupuoli käsitetään performatiivisena, joustavana ja intersektionaalisenä (esim. Connell 2002). Toimijuus nähdään sekä yksilöllisenä että kollektiivisena. Musiikillinen toimijuus ymmärretään kunkin omana käsityksenä musiikillisen toiminnan ja vuorovaikutuksen mahdollisuuksista ja rajoista (esim. Karlsen 2011). Sukupuoleen sidottu toimijuus rakentuu kumuloituneiden sukupuoleen liittyvien kokemusten kautta. Kokemukset synnyttävät jatkuvuuden tunnetta ja ymmärrystä siitä, keitä olemme toimijoina – mitä olemme saavuttaneet ja mitä seuraavaksi tavoittelemme (McNay 2004). Esityksessä käsittelemme aihepiiriämme musiikkikasvatuksen tutkimuksen sekä sukupuolen- ja nuorisotutkimuksen näkökulmista musiikkiopistoissa ja kulttuurisen nuorisotyön piirissä musiikkia harrastavien nuorten haastattelujen pohjalta.

4. NUORTEN LÄHISUHTEET II

Hall 313

Chairs:

Sinikka Aapola-Kari, Finnish Youth Research Network

Marja Peltola, Finnish Youth Research Network

'No eihän se ollut kivaa mutta sitten siihen piti vaan tottua'

Sinikka Aapola-Kari, Finnish Youth Research Network

Esitykseni kohdistuu nuorten kertomuksiin vanhempien erosta ja perhe-elämästä eron jälkeen. On arvioitu, että yli 200 000 lasta ja nuorta Suomessa elää yhden vanhemman kanssa, ja heidän määränsä on kasvussa. Vanhempien ero koskettaa yli 30 000 lapsen ja nuoren elämää vuosittain - ja osa heistä on kokenut useampia perhekrisejä. Nuorten kokemuksia vanhempien erosta ja perhesuhteista ero- ja uusperheissä ei kuitenkaan ole juurikaan tutkittu. Varhaiset tutkimukset keskittyivät vahvasti vanhempien eron negatiivisiin vaikutuksiin,

mutta viimeaikaiset tutkimukset ovat suhtautuneet eroperheisiin avoimemmin. Tämän tutkimuksen keskiössä ovat nuorten tavat merkityksellistää vanhempien eroa, ja miten he näkevät perhesuhteiden muutokset vanhempien eron jälkeen.

Tämän tutkimuksen aineisto on kerätty ”Nuoret ajassa – laadullinen pitkäaikainen tutkimus nuorista” -hankkeen yhteydessä. Hanketta koordinoi Nuorisotutkimusverkosto ja se toteutetaan yhteistyössä Helsingin ja Itä-Suomen yliopistojen kanssa. Tutkimuksessa on haastateltu 125 noin 15-vuotiasta nuorta eri puolilta Suomea, ja heidän elämäänsä on tarkoitettu seurata kymmenen vuoden ajan. Haastatteluissa on ollut monia teemoja, mukaan lukien perhe. Haastateltavien joukossa on n. 12-14 nuorta, joiden vanhemmat ovat eronneet, ja heidän perhesuhteita koskevat haastattelunsa muodostavat tämän osatutkimuksen aineiston.

Haastatteluissa nuorten on usein vaikea puhua vanhempien erosta, vaikka he pitävätkin sitä tärkeänä elämäntapahtumana. Erolla on ollut monenlaisia seurauksia heidän elämässään, mutta kaikki niistä eivät ole olleet vain kielteisiä. Ero- ja uusperheiden ihmissuhteet näyttävät nuorille kiinnostavien erontekojen kautta; ulkopuolisten tekemät määrittelyt voivat poiketa heidän omista tuntemuksistaan. Parhaimmillaan eron jälkeinen perhe-elämä on nuorelle rikasta kahden perheen elämää, mutta joskus perhesuhteet voivat hajota ja nuori jäädä kokemuksineen kovin yksin.

Tyttöjen ystävyyskulttuurisia esityksiä: ystävyystyylit metodisena työkaluna

Annikka Lehtikangas, University of Helsinki

Tarkastelen esityksessäni, miten ystävyystyylit toimivat metodisena työkaluna ystävyys-suhteita tutkittaessa. Esitys perustuu kesällä 2016 valmistuneeseen pro gradu -tutkielmaani, jossa tarkastelin nuorten tyttöjen ystävyyskulttuuria. Tutkielmassa selvitin, miten tytöt esittävät itseään sosiaalisesti kertoessaan ystävyys-suhteistaan sekä millaisille normeille ja jännitteille tavat esittää ystävyyttä perustuvat. Muodostin tyttöjen erilaisten ystävyys-esittämisen tapojen perusteella ystävyystyylejä, joita tarkastelin valikoituina sosiaalisen minän esityksinä. Tutkimusaineisto koostui 16 pääkaupunkiseudulla asuvan 13–17-vuotiaan tytön teemahaastattelusta. Kolmen helsinkiläisen nuorisotalon kautta haastatteluihin rekrytoidut tytöt saivat valita osallistuvatko haastatteluun yksin vai itse valitsemansa kaverin kanssa. Haastatteluun tarjoutuneista tytöistä 4 valitsi yksilöhaastattelun ja 12 parihaastattelun. Haastatteluissa esitin tytöille kysymyksiä heidän ystävyys-suhteisiinsa liittyvistä käytännöistä ja heidän ystävyystyyliin liittämisestä merkityksistä. Tavoitteenani oli selvittää, millaisia juuri näiden haastateltavien tyttöjen ystävyysverkostot ovat. Haastatteleamalla tyttöjä pääsin käsiksi vain siihen tietoon tyttöjen ystävyys-

kulttuurista, jonka tytöt halusivat haastattelutilanteessa ystävyystyylistä julkisesti minulle jakaa. Tarkastelin haastatteluja näin ollen valikoituina esityksinä ystävyystyylistä. Ystävyystyylit ovat tulkintani tyttöjen valituista tavoista esittää omia ystävyys-suhteitaan ja ystävyys-suhteidensa käytäntöjä haastattelutilanteessa. Ystävyystyyliin käyttäminen metodisena työkaluna auttoi hahmottamaan tyttöjen välisiä eroja ja toisaalta yhteneväisyyksiä sekä auttoi suhteuttamaan tyttöjen puhetta laajemmin sosiaalisiin ja kulttuurisiin käsitteisiin tyttöjen ystävyys-suhteista ja yhteisöllisyyden muodoista.

Miten tutkia nuorten kohtaamaa seurusteluväkivaltaa? Tutkimusaineistona poliisin rikosilmoitusaineisto.

Anu Isotalo, University of Turku

Nuoruuden ja nuoren aikuisuuden parisuhteissa intiimin romanttisen ihmissuhteen ulottuvuuksia haetaan, koetaan, kokeillaan ja määritellään. Nämä kokemukset ovat monella tavalla tärkeitä. Tässä vaiheessa seurustelusuhde voi olla hyvinvointia ja aikuistumista tukeva tekijä, mutta siitä voi tulla myös hyvinvointia uhkaava tekijä, jolla on kauaskantoisia kielteisiä vaikutuksia nuoren elämään.

Tarkastelen esityksessäni Suomessa hyvin vähän tutkittua nuorten seurustelusuhdeväkivaltaa poliisille vuonna 2013 tehtyjen rikosilmoitusten pohjalta. Tutkimusaineistoni ovat 15–20-vuotiaisiin nuoriin kohdistuneista lievistä, perusmuotoisista ja törkeistä pahoinpitelyistä kirjatut rikosilmoitukset (N=5992), joista on käsin poimittu entisen ja nykyisen kumppanin tekemäksi kirjatut väkivallanteot (N=571). Rajaamalla määrällisen ja laadullisen tarkastelun erityisesti niihin tapauksiin, joissa osapuolet eivät ole avo- tai avioliitossa eikä heillä ole yhteisiä lapsia (N=261).

Pohdin esityksessäni, miten nuoriin kohdistunutta seurusteluväkivaltaa on mahdollista tutkia rikosilmoitusaineiston kaltaisen aineiston avulla. Minkälaisia nuorisotutkimuksellisia tulkinnallisia kehyksiä on sovitettavissa aineistoon, joka ei koostu väkivallan uhreiksi joutuneiden nuorten tai esimerkiksi heitä kohdanneiden viranomaisten näkemysten ja kokemusten kuuntelemisesta?

5. MAAHANMUUTAJATAUSTAISET NUORET, RAUHA JA TURVALLISUUS SUOMESSA

Hall 404

Chairs: **Katri Kyllönen**, Non Fighting Generation, **Kari Paasonen**, SaferGlobe

Maahanmuuttajataustaisten nuorten neuvottelut kaupunkitilan turvallisuudesta

Tommi Haapa-alho, University of Helsinki

Käsitykset kaupunkitilan turvallisuudesta rakentuvat osana jokapäiväistä sosiaalista kanssakäymistä. Lähi-piiri, vanhemmat, kaverit, media, ja puhumisen tavat laajemmin vaikuttavat siihen, miten ympäristöämme tarkastelemme ja miten kaupunkitilassa toimimme. Erilaisten riskien arvioiminen tapahtuu neuvotteluna, jossa yksilölliset kokemukset käyvät vuoropuhelua sosiaalisesta ympäristöstä omaksuttujen käsitysten ja kertomusten kanssa. Turvattomuudesta neuvottelu on myös vahvasti yksilön identiteettiin kytköksissä. Turvattomuuden voikin nähdä yksilöllisenä tapana asemoitua erilaisiin konteksteihin, joista yksilö luo omanlaisensa narratiivin. Myös kaupunkitilaa tulee tarkastella sosiaalisena prosessina, jossa tilat eivät näyt-täydy pelkkänä tasaisena pintana, vaan se rakentuu sii-hen liitettyjen merkitysten kautta. Esitykseni käsittelee kulttuurimaantieteen pro gradu -tutkimustani, johon haastattelin kymmentä 13–15 vuotiasta maahanmuut-tajataustaista nuorta. Tutkimuksessa hyödynnettiin myös piirtämistä visuaalisena menetelmänä nuorten narratiivien tukena. Tutkimuksessani tarkastelin min-käläisiä merkityksiä nuoret antavat turvallisuudelle ja turvattomuudelle, ja miten he neuvottelevat erilaisista riskeistä arjessaan. Lähestyn turvallisuutta/turvatto-muutta sekä fenomenologisena että valtarakenteisiin kytköksissä olevana yksilön ja ympäristön välisenä vuoropuheluna, jolla on myös tilallinen ulottuvuuten-sa. Nuorten kertomukset turvattomuudesta osoittivat turvallisuuden ja turvattomuuden kytkeytyvän vah-vasti sosiaaliseen identiteettiin ja omaan tilalliseen toimijuuteen, jossa yhteiskunnallisilla diskursseilla on merkitystä turvallisuuden merkityksistä neuvoteltaessa.

Historiatietoisuuden opetuksesta apua ongelmallisiin etnisten vähemmistöryhmien välisiin suhteisiin

Saila Huhtala, Non Fighting Generation / Univer-sity of Helsinki

Tutkin pro gradussani Jugoslavia-taustaisten nuorten historiatietoisuutta ja etnisiä suhteita Suomessa 2010-lu-vulla. Heidän juurensa on maassa, joka koostui useis-ta etnisistä ja uskonnollisista ryhmistä ja joka hajosi 1990-luvulla sisällissotien siivittämänä. Suomi tarjosi turvapaikan vihollisuuksia paenneille jugoslaaveille. Jugoslavia-taustaiset nuoret kasvoivat Suomessa usean

kulttuurin vaikutuspiirissä, mutta vaikka perheet sopeu-tuivat elämäänsä Suomessa, menneisyys jäi osaksi hei-dän kertomustaan. Konfliktialueelta saapuneet nuoret ovat erinomaisia informantteja rauhan ja turvallisuuden näkökulmasta. Heidän kokemusmaailmansa analyyt-tisen tarkastelun myötä löysin historiatietoisuuden ja etnisten suhteiden välillä yhteyksiä, jotka selittävät ihmisten erilaisia kokemuksia ja ajattelutapoja. Rau-hankasvatuksessa tulisi entistä vahvemmin kiinnittää huomiota ajatusrakenteisiin, jotka edistävät tai estä-vät väkivaltaisia konflikteja, ja tukea nuorten ajattelun kehittymistä oikeaan suuntaan. Historiatietoisuudel-la tarkoitetaan, että ihmisellä on käsitys menneestä ja tätä käsitystä vasten hän ymmärtää nykyisyyttä ja kaikkia niitä merkityksiä, joita asioilla on. Menneisyys tekee ymmärrettäväksi esimerkiksi sanat, symbolit ja rituaalit. Ihmiselämää ohjaavat normit ja uskomukset pohjautuvat myös aiemmin opitulle. Teemme oletuksia tulevaisuudesta nykyisyydestä käsin ja nykyhetki on rakentunut menneisyyden hartioille. Pro gradussani analysoin erilaisten ajattelumallien taustoja ja seurauk-sia. Olin kiinnostunut siitä, miten Jugoslavia-taustaisten nuorten käsitykset historiasta ovat rakentuneet: mitä he ajattelevat menneisyydessä tapahtuneen ja mitä he pitävät uskottavana tietona. Halusin selvittää, kuinka nuorten historiatietoisuus heijastuu heidän ajatuksiinsa muista entisen Jugoslavian etnisistä ryhmistä. Löysin historiatietoisuuden ja etnisten suhteiden välillä yh-teyksiä, jotka selittävät ihmisten erilaisia kokemuksia ja ajattelutapoja. Muodostin aineiston pohjalta kaksi tyyppikertomusta, joissa oli yhteisiä teemoja, kuten perhekeskeisyys ja vääryyden kokemus, ja erottavia teemoja. Ensimmäisessä tyyppikertomuksessa koros-tui tulevaisuusorientoituneisuus, yksilökeskeisyys ja anteeksianto, ja toisessa orientoituttiin menneisyyteen ja ylläpidettiin viholliskuvaa yleistyksiin tukeutuen. Tul-kinnat menneisyydestä vaikuttavat ihmisten ajatteluun ja tekoihin. Historiatietoisuutta tutkimalla voimme tehdä näkyväksi ihmisen toimintaan vaikuttavia aja-tusrakenteita ja analysoida niitä. Tämä tutkimustapa on sovellettavissa osapuolista riippumatta tilanteisiin, joissa halutaan ymmärtää ihmisen toimintaa. Etnisten vähemmistöryhmien väliset ristiriidat Suomessa tule-vat yhä tärkeämmäksi kysymykseksi maahanmuuton lisääntyessä. Historiatietoisuuden sovellusala on laa-ja. Kehittämällä parempia ja tehokkaampia metodeja kasvatustyöhön voidaan ihmisiä auttaa kehittymään tiedostavammaksi ja kriittisemmäksi tiedon suhteen. Näin viedään potentiaalisia kohteita pois esimerkiksi ääriliikkeiden propagandalta.

Nuorten tulevaisuuskuva ja osallisuus

Susanna Lehtovaara, Non Fighting Generation / University of Helsinki

Pro gradu -tutkimuksessani tarkastelin helsinkiläis-ten maahanmuuttajataustaisten musliminuorten tu-

levaisuuskuvia ja osallisuuden tunteen rakentumista suhteessa heidän kokemuksiin omissa naapurustoissa ja sosiaalisissa ympäristöissään. Nuoret rakentavat maailmankuvaansa ja käsitystä omista mahdollisista tulevaisuuksistaan kokemuksellisen, arjessa kerätyn tiedon kautta. Tutkimus toteutettiin haastattelemalla 14–24 vuotiaita itähelsinkiläistä nuoria. Tarkoituksena oli nostaa nuorten omat ajatukset ja kokemukset esille, keskittäen ajatukseen nuorten vahvasta roolista oman todellisuutensa ja tulevaisuutensa suunnan määrittelijöinä. Yhteiskunnan tulevaisuuden kehitystä voidaan arvioida erityisesti nuorten tulevaisuuspuheen välityksellä, sillä tulevaisuuskuviin liitetään käsitykset menneestä ja nykyisyydestä sekä ymmärrys tulevas- ta. Tulevaisuuskuvat vaikuttavat vuorovaikutteisesti nuorten kokemiin oman elämänsä mahdollisuuksiin ja yhteiskunnan jäseneksi kasvamisen prosessiin. Haastattelut nuorten kanssa toivat esille myös heidän koke- mansa syrjinnän ja arkipäivän rasismien. Nämä 1,5. tai 2. polven maahanmuuttajataustaiset nuoret joutuvat usein arjessaan kamppailemaan yhteiskunnallisen jäsenyyden saavuttamisesta, joka edelleen vaikuttaa heidän arvioimiin menestymisen tai epäonnistumisen maailmoihin. Maahanmuuttajataustaiset nuoret elävät transnationaalissa eli kansallisvaltioiden rajat ylittä- vässä kokemusmaailmassa. Usean kulttuurin, kielen ja yhteiskunnan rinnakkaisuus vaikuttavat ymmär- rykseen nykyisyydestä ja tulevaisuudesta. Toisinaan nuoret kohtaavat perheeltä, suvulta, ystäviltä ja kou- lusta tulevia ristiriitaisia vaatimuksia. Oma tulevai- suus saattaa näyttäytyä epävarmana tilanteessa, jossa nuori kokee, ettei kuulu käsillä olevaan yhteiskuntaan eikä vanhempiensa kotimaan yhteiskuntaan niiden täysivaltaisena jäsenenä. Osallisuuden tunteen puut- tuminen vaikuttaa edelleen toisten kohtaamiseen ja saattaa aikaansaada syrjäytymisestä ja jopa radikali- soitumista nuoren elämässä. Tutkimuksen perusteella musliminuorten tulevaisuuskuvat ovat positiivisia ja he kokevat pystyvänsä toteuttamaan omalle tulevaisuu- delle asettamia tavoitteita. Haastattelemani nuoret haluavat panostaa opiskeluun ja työnsaantiin Suomes- sa. Samalla he tuovat esille haasteita, joita jokainen maahanmuuttajataustainen nuori elämässään kokee. Nuoret korostavat ahkeruutta sekä positiivisen suhtau- tumisen ja yritteliäisyyden merkitystä menestymiselle. Nuorten tulevaisuuskuvat ovat transnationaalisia ja he näkevät mahdollisuudet elämälle myös Suomen rajojen ulkopuolella, mikäli yhteiskunnallinen keskustelu ja arjen kokemukset korostavat voimakkaammin sitä, et- tei heitä hyväksytä yhteiskunnan todelliseksi jäseniksi. Haastattelemani nuoret ovat aktiivisia ja merkityksel- lisiä toimijoita yhteisöissään. Parhaimmillaan nämä nuoret toimivat linkkeinä muslimiyhteisön, nuorten muslimien ja suomalaisen yhteiskunnan välillä.

Nuorten ekstremistinen väkivalta yhteiskunnallisena ilmiönä

Pia Helminen, Yunet / University of Helsinki

Ekstremistinen väkivalta on erittäin ajankohtainen ja vaikea yhteiskunnallinen kysymys. 2000-lukua leimaa- van ”terrorismin vastaisen sodan” aikana käsitykset ilmiöstä ovat muuttuneet merkittävästi. Huolta he- rättää nimenomaan nuorten ”väkivaltainen radikali- soituminen”. Käsitteestä tekee pulmallisen yksilöllisen prosessin korostaminen. Sen seurauksena esitetään lähinnä yksilöön liittyviä syitä, koska muita vaikuttavia tekijöitä ei huomioida. Ekstremististä väkivaltaa on kuitenkin tarkasteltu prosessinäkökulmastakin huo- mioiden laajemman kontekstin. Minkälaiset tekijät silloin näyttäytyvät merkityksellisinä? Miten yhteis- kunnalliset tekijät vaikuttavat? Keskustelunavauksena tarkastelen näitä kysymyksiä uudempien tutkimusten näkökulmista.

Esitykseni perustuu kahteen opinnäytetyöhöni. Teen niitä syys-lukukauden ajan ja siksi tulokseni ovat alustavia. Sosiologian kandidaatin tutkielmassa pohdin nuorten ekstremististä väkivaltaa yhteiskunnallisena ilmiönä ja nuorisotutkimuksen aineopintojeni semi- naarityö on teoreettinen tutkimus. ”Aineistona” on aiemmat empiiriset tutkimukset sekä teoreettinen kirjallisuus. Kiinnostukseni kohdistuu erityisesti ilmi- ön poliittisuuteen, tilannetekijöihin ja yhteiskunnan kulttuurisen kontekstin merkitykseen ”radikalisoi- vana ympäristönä”. Lähtökohtana ymmärrän ilmiön useiden tekijöiden vuorovaikutuksessa muotoutuvana kokonaisuutena. Prosessi-näkökulmana esittelen so- siaalisten liikkeiden teorian suuntaukset poliittisen väkivallan sosiologisissa tutkimuksissa. Syy-seuraus- suhteiden selittämiseen esitän analyttisen sosiologian käsitteen ”sosiaaliset mekanismit”. Korostan myös kontekstin huomioimista.

Keskeisimpiä tuloksiani ovat seuraavat. Nuorten ekstremistinen väkivalta on poliittista väkivaltaa ja siten liikehdintä voidaan ymmärtää poliittiseksi mo- bilisoitumiseksi. Toiminnassa erityistä on pyrkimys yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen epäsuorasti, teoilla aiheutettujen reaktioiden kautta. Sosiaalisten liikkei- den teorian mukaan ilmiö seuraa yksilöiden, ryhmi- en ja yhteiskunnan välisestä vuorovaikutuksellisesta prosessista. Esittelen vaikuttavia tekijöitä aiempiin empiirisiin tutkimuksiin perustuen. Pyrin kokoamaan niistä kokonaisuuden hahmottelemallani monitasoi- sen analyysin mallilla. Yksilölliset vaikuttavat tekijät esitän edeltävinä olosuhteina ja tilannetekijöinä. Syy- tekijöistä seuraa ”sosiaalisten mekanismien” kautta ekstremistinen väkivalta. Yhteiskunnan kulttuurisen kontekstin merkitys korostuu, koska kontekstin muut- tuessa seuraus voi olla erilainen.

Johtopäätöksinä esitän ensinnäkin, että ilmiöstä voidaan tuottaa kokonaiskuvaa tarkastelemalla laa- jempaa kontekstia, pidempää aikaväliä ja ilmiötä eri

muotonsa sisältävänä kokonaisuutena. Toiseksi yhteiskunnalliset tekijät ovat selvästi merkityksellisiä. Siksi ekstremistinen väkivalta tulisikin ymmärtää yhteiskunnallisena ilmiönä, ei yksilötason ilmiönä tai ”ongelmana”. Yhteiskunnallista eheyttä voidaan rakentaa tiedostamalla, että kriisi on aina uhka mutta myös mahdollisuus. Pitäisikökin pohtia yhteiskunnan rajallisten resurssien käyttöä. Suunnataanko ne koettujen uhkien torjuntaan, vai mahdollisuuksien luomiseen tulevaisuudestaan epävarmoille nuorille

6. PARTICIPATION AND SOCIAL MOVEMENT ACROSS TIME AND SPACE

Hall 309

Chair: **Elina Oinas**, University of Helsinki

Rescuing Children from Hitler: The U.S. and the Second World War

Catherine Rymph, University of Missouri

Global migration of children has emerged as a pressing issue of the 21st century as nation states and other entities like the EU debate the limits of their legal and moral obligations to refugees. This paper will examine the parameters of parallel debates from eighty years ago in the United States, a time before rights of asylum were fully established. I will explore US efforts to assist European refugee children in the late 1930s and early 1940s, contrasting the fates of schemes to admit Jewish children from the Reich with those to admit British children. Some of the challenges supporters of refugees faced in the 1930s strike a familiar chord today. A context of ongoing economic uncertainty, xenophobia, religious intolerance, and fears of war led some refugee populations to appear more frightening than did others, presenting challenges to those who sought to assist them. Supporters of a U.S. humanitarian response, after failing in efforts to assist refugees more broadly, settled on policies and programs aimed exclusively at children. To do so, advocates had to “separate” children from their families—both rhetorically (in the language they used to describe assistance to refugees) and physically (in their plans to extract children from their families for their own protection). Such separations relied on some important assumptions: first, that the “innocence” of children would encourage the American public to be more sympathetic to a policy that focused on young people; second, that separating children from the adults in their lives would mean separating them from the ambivalent feelings many Americans had toward those adults; and, third, that the alleged resilience of children would enable them to endure separation from family. Each of these assumptions would be called into question by the efforts to put these schemes into practice.

Everyday activism in different socio-political context: cases of Estonia and Finland

Airi-Alina Allaste, Tallinn University

Kari Saari, University of Eastern Finland

Young people today are engaging in political (or politicised) activities and are more attuned to the concerns of their own generation, as opposed to issues more relevant to their parents. Youth socio-political activism takes less overt and more individualised approach and is partly perceived to have transitioned into spheres of everyday activity. Participation can take place in diversified ways and mean different things in different temporal and spatial contexts. This paper focuses on young people’s social media practices which could be defined as everyday activism in two countries, Estonia and Finland. The central research problem is the meaning that young people attribute to their own internet-related participation as well as the potential to more demanding activism in two different contexts. Empirical part of the paper is based mostly on material collected in the framework of the large-scale European project MYPLACE. An in-depth micro-level analysis is based mostly on interviews (60+59) with young people from Estonia and Finland, contextualization is based on survey data that includes all MYPLACE partners (14 countries), additionally data from internet based material on Facebook is used for analyses. According to MYPLACE survey there is contrast between Eastern and Western European countries both in conventional participation and intentional grassroots activism. While in Finland 73% of young people belong to some organization, in Estonia the corresponding percentage is 58%. A difference in participation is lower regarding online activism, where Estonia was roughly on the same level with Western Europe. However, question reminds if liking, sharing and commenting political topics and signing petitions is something that can be seen as ‘gateway activism’, which will lead new generations of people towards participation and here the historical and political background may have crucial importance.

Young Finnish-Russian dual citizens as societal and political actors

Marko Kananen, Mikkeli University of Applied Sciences

Jussi Ronkainen, Mikkeli University of Applied Sciences

Johanna Ennser-Kananen, Mikkeli University of Applied Sciences

Finnish-Russian dual citizens have rapidly become the largest group of dual citizens in Finland. This citizenship combination carries a very unique status, which is shaped by the common history and geopolitics between the two countries. “Citizenship Constella-

tions” -research project examines how young Finnish-Russian dual citizens see themselves as citizens of Finland and Russia, especially against the backdrop of tensions between the Russian Federation and the so-called Western world.

This presentation will focus on the preliminary findings of a large and representative survey (n=192) for young Finnish-Russian dual citizens between the ages of 16 and 29. Special focus will be paid on young dual citizens as political and societal actors. How do they take part in political processes and what kind of social and political issues do they find interesting? Further, does their participation take place in Finland, Russia or globally? And finally, how do the young dual citizens themselves perceive their role as societal and political actors.

PARALLEL SESSIONS III

TUESDAY 8 NOVEMBER 11:00–12:30

House of Sciences and Letters (Kirkkokatu 6)

1. PANEELIKESKUSTELU: MISSÄ JA MITEN NUORI NÄKY OHJAAMO-TUTKIMUKSESSA?

Hall 505

Chair: **Mirja Määttä**, Centre for Economic Development, Transport and the Environment, Central Finland

Missä ja miten nuori näkyy Ohjaamo-tutkimuksessa?

Ohjaamon idea on tuoda yhteen ”yhteisötakuun hengessä” kunnan ja valtion toimijat, työnantajat ja kolmas sektori edistämään alle 30-vuotiaiden itsenäistymisen mahdollisuuksia: koulutukseen kiinnittymistä sekä työllistymistä. Ohjaamoja on tällä hetkellä noin 35 ja lisää on avautumassa ja suunnitteilla.

Ohjaamot kehittyvänä nuorten palveluna ovat tutkimuksen aarreaitta. Mahdollisia ja kiinnostavia tutkimuskohteita riittää aina hallinnollisesta ohjauksesta rakenteellisiin tulevaisuuden ratkaisumalleihin, työllistymisen tukemisen keinoista ohjausvuorokutukseen ja hankkeiden oletetuista tuloksista niiden sivuvaikutuksiin. Paneelissa haastamme itsemme eli Ohjaamo-tutkimusta tehneet ja suunnittelevat pohtimaan, miten nuorten kulttuurit, yhteisösuhteet, haasteet ja tulevaisuuden näkymät näkyvät tai voisivat näkyä Ohjaamo-tutkimuksessa. Hahmotamme, mitä annettavaa nuorisotutkimuksen näkökulmilla ja aiemmilla tutkimuksilla on itse kunkin teemoihin. Mitä kysymyksemme, aineistomme ja alustavat tuloksemme kertovat nuorista? Mitä rooleja tutkimuksemme mahdollistavat nuorille?

Osallistujat

Anna-Marie Paavonen, Kelan tutkimus:

Nuoret kaipaavat palvelujärjestelmästä nopeasti ratkaisun ajankohtaiseen ongelmaansa tai useaan asiaan yhtäaikaisesti ja henkilökohtaista neuvontaa yksilölliseen elämäntilanteeseensa. Tiedon lisäksi monet nuoret kaipaavat tukea tarvitsemansa palvelun löytämiseen ja palveluissa asioimiseen. Ohjaamoiden asiakaskunta on pieni Kelan asiakasmassaan verrattuna, mutta sellainen, jolle henkilökohtaisen tuen tarjoaminen saattaa olla ratkaisevan tärkeää ja itsenäistymistä edistävä tekijä.

Sonja Miettinen, MAMK:

Ei ole realistista tai edes tavoiteltavaa, että jokaisessa suomalaisessa kunnassa kokoon katsomatta on oma Ohjaamo. Jokaisella suomalaisella nuorella tulee kuitenkin olla mahdollisuus saada Ohjaamo-toimintamallin mukaista palvelua omassa elinympäristössään. Ohjaamo-tutkimuksessa voitaisiin huomioida perinteisten nuorisotutkimuksellisten näkökulmien lisäksi aluetaloustieteellisiä, aluepoliittisia ja ydin-periferia-asettelua pohtivia ulottuvuuksia, ja näin hyödyntää eri tutkimusalojen yhteistyötä toiminnan kehittämisessä ja poliittisessa perustelussa.

Fiia Söderholm, Joensuun kaupunki:

Suorituskeskeisestä koulutusputkesta pudonneet nuoret kaipaavat joustavia ja yksilöllisiä koulutuspolkuja sekä ammattilaista, joka kannustaa, mahdollistaa ja näkee nuoren yksilönä, kohtaa aidosti ja henkilökohtaisesti. Tähän Ohjaamot tarjoavat nuorille konkreettisen ja helposti saatavilla olevan mahdollisuuden. Ohjaamosta saatu tuki ja ohjaus vahvistavat ja korjaavat erityisesti nuorten minäpystyvyyttä, millä on keskeinen merkitys koulutuspolun muotoutumiselle ja työelämään kiinnittymiselle.

Frida Westerberck, Matilda Wrede-instituutti:

Lähestymällä nuoria ja heidän näkemyksiään omasta hyvinvoinnistaan toimintamahdollisuuksien teorian kautta voidaan saada käsitys nuorten toimintakyvystä. Samalla voidaan saada selville nuorten oma näkemys tarjolla olevista mahdollisuuksista ja siitä, mitä he todella voivat tehdä ja olla. Ottamalla huomioon nuorten todelliset toimintamahdollisuudet Ohjaamoiden kehittämistyössä vahvistetaan myös nuorten toimijuutta. Laadullinen tutkimus sekä rakenteellisen sosiaalityön kautta tehtävä sosiaalinen raportointi tulisi näkyä päätöksenteossa.

Mirja Määttä, Kohtaamo:

Nuorten aikuisten mukaan ottaminen Ohjaamojen kehittämiseen vaatii kekseliäisyyttä. On haasteellista löytää avoin ja kiinnostava tapa lähestyä nuorten kanssa monimuotoista Ohjaamo-toimintaa, sen ke-

hittämistä ja tutkimusta. Vaarana on, että esittelemme ensin omat näkemyksemme pohjaksi ja nuorille jää liian vähän tilaa pohtia omasta näkökulmastaan, miten Ohjaamo toimii ja miten sen tulisi toimia. Kehittämiseen osallistuvien nuorten on hyvä tietää, etteivät ammattilaiset tai tutkijat loukkaannu, vaikka heillä olisi paljonkin kritisoitavaa toiminnassa tai osallistamisen ja kuuntelemisen tavoissa. Tärkeää on myös miettiä, millä tavalla nuorten aikuisten kehittämisideoita otetaan käytäntöön, jotta kuuleminen muuttuu kuuntelemiseksi ja käytännöiksi.

Matilda Wrede-Jäntti, Nuorisotutkimusverkosto:

Ohjaamoihin suunnatut toiveet ovat valtavat - ainakin järjestelmän näkökulmasta. Miten uudessa palvelumallissa yhteistyö sujuu eri tukitahojen välillä? Entä miten Ohjaamot selviävät tehtävistään nuorten silmissä? Mikä nuorista erottaa Ohjaamot muista heille suunnatuista palveluista? Poikkeako esimerkiksi Ohjaamoissa nuorille annettu rooli muiden palvelutuottajien tarjoamista rooleista? Voisiko "samassa veneessä" olevat nuoret saada toisistaan enemmän tukea Ohjaamoiden avulla? Ohjaamo-tutkimuksessa olisi mielenkiintoista tutkia ei vain viranomaisyhteistyön muotoja vaan myös mahdollisia intressistiriitoja nuorten ja yhteiskunnan välillä, sekä nuorille Ohjaamoissa annettu 'tila', niin suhteessa heidän omiin tulevaisuuden toiveisiin kuin muihin, samankaltaisissa elämäntilanteissa oleviin, nuoriin.

2. MULTICULTURALISM, ETHNICITY AND YOUTH TRANSITIONS

Hall 405

Chair: **Kaisa Vehkalahti**, Finnish Youth Research Network

The divergent educational transition to the secondary education among immigrants and non-immigrant adolescents

Jaana Minkkinen, University of Tampere

Background The current societal issue is that of integration of immigrants and their descendants into Finnish society. Young immigrants' academic achievement often fall behind their native peers which set immigrants in a particular risk of social exclusion. The purpose of this study was to analyze if young immigrants' access to secondary education differs from their native peers controlling for grades points average (GPA) in the end of the compulsory school. **Methods** The MetLoFIN data was gathered in the Helsinki Metropolitan area in 2011 and 2014. The current analysis covers 10955 ninth-graders in which was 12 % (n=1317) students who used non-native language at home (self-reported). The choice of upper secondary track and GPA in the basic education

certificate were confirmed from the national register of the joint application system. A three way contingency table allowed to examine the differences between the groups of foreign and domestic home languages controlling for the GPA. Results Adolescents using foreign home languages were more frequently not accepted to the upper secondary school comparing with their native peers when GPA was low or average (4,7-8,4). However, immigrant adolescents are a heterogeneous group. Russian-speaking adolescents did not differ from the native-language adolescents. Estonian-speaking adolescents with average GPA preferred more the vocational track than the academic track. An access to secondary education was the most difficult for adolescents with non-European home language. **Conclusions** Transition to secondary education is more challenging for young immigrants than their native peers. Academic performance do not explain the differences between the groups. Adolescents with Non-European origin are in the greatest danger to drop out. One possible explanation to the findings is that sufficient information on the realistic educational choices may not be accessible for the students using foreign language. The student counselling should be developed to support immigrants' successful transition to secondary education.

Pirjo Lindfors; School of Health Sciences, University of Tampere, PERLA - Tampere Centre for Childhood, Youth and Family Research, University of Tampere; pirjo.lindfors@uta.fi

Arja Rimpelä; School of Health Sciences, University of Tampere, PERLA - Tampere Centre for Childhood, Youth and Family Research, University of Tampere; arja.rimpela@uta.fi

Beyond Optimism and Pessimism: Young adults' views of the future

Seyedeh Akhgar Kaboli, Finland Futures Research Centre, University of Turku

The modern life has given rise to a new phase of youth and adolescence called 'young adulthood'. Young adults enter adulthood and working life with delay due to the extended period of higher education. The fast-changing late-modern society has resulted in new opportunities for young adults while caused them to experience risks and uncertainties in different domains of their lives. This situation has influenced their expectations of the future and also their locus of control. This qualitative study utilizes in-depth interviewing to investigate views of a group of multicultural young adults toward the future and to understand their perception of humans' influence over the future. Causal Layered Analysis (CLA) is used as the framework for qualitative content analysis of the research material. The results of this study indicate that the young adults

who are intensively pessimistic or optimistic toward the future, think passively about the influence of human beings. Moreover, this study demonstrates that the young adults who are very pessimistic about the future of the world, anticipate more optimistic future when contemplating their personal life. They also agree to have some degree of influence over their own future while they do not see themselves influential enough to affect the society. The confusion of this group of young adults can be attributed to the uncertain and hazardous quality of the current late-modern era. Meanwhile, interviewees being moderately optimistic or pessimistic about the world, see themselves in the most active role in the future.

**”Ja ollaan sellasii, kun halua olla” -
maahanmuuttaja- ja suomalaistaustaisten
nuorten koulutusvalinnat yhdeksännen luokan
yhteishaussa**

Minna Saarinen, University of Helsinki

Tutkimukset osoittavat kaverien tärkeyden kouluviihtyvyydessä ja koulun käynnin sujumisessa (Kyttälä ym. 2015). Tärkeää on, että nuoret saavat tukea samoista kulttuurioloista tulevilta ikätovereiltaan (Suarez-Orosco ym. 2009). Nuoret tukevat toisiaan erilaisissa kouluun liittyvissä tehtävissä ja siirtymätilanteissa. Yhteishaku edustaa siirtymävaihetta nuorten elämässä. Tutkimuksen tavoitteena on tarkastella, mikä merkitys kavereilla on maahanmuuttaja- ja suomalaistaustaisten nuorten koulutusvalinnassa yhteishauan aikana. Tutkimus pohjautuu Transit-hankkeen nuorten haastatteluihin, jotka toteutettiin yksilö-, ja ryhmähaastatteluina. Tutkimus edustaa kvalitatiivista tutkimusta, jota on analysoitu sisällönanalyysillä. Aineisto on typologisoitu ja sitä kuvataan kahtena tyyppinä. Näitä ovat kaverisuuntautunut ja itsenäinen pyrkijä. Kaverisuuntautuneessa tyyppissä kaverien puhe ohjaa hienoisesti koulutusvalintaa. Tällöin nuori on valvutuneempi hakemaan samaan kouluun kavereidensa kanssa, saattaa valita saman koulun kuin kaverinsa, vaikka linjat poikkeavat. Samaa kouluun aiemmin päässeiden kavereiden viihtyvyys siellä lisää kaverisuuntautuneen pyrkijän hakuinnostusta. Nuoret olivat hyvin tietoisia kaverien tekemistä hakupäätöksistä. Itsenäinen pyrkijä toi vahvasti esiin oman päätöksensä ja nojasi niihin. Kaverin valintapyrkimykset eivät olleet kovin merkityksellisiä näille nuorille. He eivät hakeneet aktiivisesti kavereilta vinkkejä hakupaikoista. Osa itsenäisistä pyrkijöistä ei juuri vertaillut hakukortteja toisten kanssa ja keskusteli hausta varsin vähän kavereidensa kanssa. Molemmissa tyypeissä nuoret selvittivät kouluvaihtoehtojaan aktiivisesti koulujen sivustoilta ja koulujen maineita vertaamalla. Länsimainen kulttuuri painottaa yksilöllisyyttä ja valinnanvapautta. Tutkijat kuten Kalalahti (2007) toteavat, että Suomessa nuorten oletetaan tekevän vastuullisia ja

itsenäisiä valintoja koulutuksensa suhteen. Näin ollen nuorten valintaprosessit ovat tärkeä keskusteluala koulutuspolitiikan kentällä.

3. SPATIAL AND VIRTUAL ENCOUNTERS

Hall 404

Chair: **Sirpa Tani**, University of Helsinki

Young People and Embodied Encounters in Helsinki Metro

Heta Mulari, Finnish Youth Research Network

In this paper, I will explore how young people make meaning of gendered, age-related and racialized encounters on Helsinki metro as part of everyday urban life. The paper is based on an article manuscript that focuses on young people's experiences of the metro and different, digitalized urban spaces in Helsinki. The research material, based on participatory observation and interviews, was collected with two groups of young people, aged 16–18, in June 2016. The fieldwork was done by me and Arseniy Svyrenko as part of the research project Digital Youth in the Media City. Influenced by feminist philosopher Sara Ahmed, my key focus is on metro encounters as embodied, affective and mediated moments that occur between travellers and, also, between the traveller and the material space of the metro. I will explore Ahmed's notions on how we recognize figures of strangeness and familiarity through encounters. These practices of recognition are embodied – experienced in and through the body. Further, in an urban space such as the metro, strangers are recognized as part of an internalized social and embodied hierarchy. (Ahmed 2000, 8–9.) These recognitions tell about control and power mechanisms: who has the right to a certain place – in this case, Helsinki Metro – at a certain time and why? How are social inequality and racism present in these encounters and recognitions? How do these encounters and the presence of 'stranger danger' change when travelling through the city? And further, how do young people experience and embody different encounters in the metro? Which encounters are desirable and what kinds of encounters do they experience as not wanted, scary or annoying?

Young urban commuters and the use of personal digital devices.

Arseniy Svyrenko, University of Tampere

Digital technologies are inseparable part of young people life. Urban commuting represents a case where use of personal digital devices by young people gains new meanings and functions. Recent research on Helsinki metro commuters demonstrates that metro and other public transport are public urban spaces

where young people often meet with a variety of situations in which digital devices play important role. However, the experiences of metro commuting are different because the issues of communication and safety more articulated comparing busses and trams. Metro trains are public space with greater boundaries and restrictions. In their interviews young people told that feeling of unsafety in metro caused by occasional undesired communication with other commuters (such as abusive behavior by adult travelers or drunk people), limited possibility to get help (unlike in bus or tram metro gives no possibility to ask driver for help), isolation from the outside world (in the tunnels one can't look at the window and thereby escape eye contact with other travelers. Besides productivity or entertainment personal digital devices play an important social role in the metro. Young people listen music to isolate themselves from noises and voices in the metro. They browse their smart phones or tablets demonstrating that they a busy doing something to avoid judgmental comments from elderly or undesired contacts. Digital devices help young people to control the situation in public transport and to improve own safety and comfort of commuting.

Beyond integration – Consumer acculturation as a tool for studying 1st and 2nd generation immigrants' everyday life

Kai Mathias, University of Helsinki

The aim of the presentation is to expand the scope of immigrant integration in everyday life through consumption studies. The core of the presentation will be the findings of my on-going master's thesis, where I have interviewed young 1st and 2nd generation migrant men (n=5) living in Finland about their service experiences and their views on money, masculinity and family. The perspective of the thesis relates to the tradition of Consumer Culture Theory (CCT), where a set of studies regarding cultural transitions has emerged under the title of Consumer Acculturation (see Luedicke 2011). The key is to challenge acculturation outcomes (e.g. assimilation) by taking into consideration more mundane practices (e.g. shopping) in order to get a more nuanced view. Based on the done interviews, my research concludes that young migrant men have a larger risk of being stigmatized in service encounters and, moreover this is linked with a lack of social integration with the native population. The other finding is that the natives' consumption practices are called into question as the informants criticize their Finnish peers as egoistic and materialistic in financial matters. Furthermore, I would like to extend the approach by discussing how the research of everyday practices in a consumer acculturationalist perspective may broaden the view how immigrants adapt to the dominant culture and therefore provide a more ac-

curate description of the everyday realities that they face. An important question is also to understand how the majority population adopts to the migrants' differing consumption practices. references: Luedicke, Marius (2011) Consumer acculturation theory: (crossing) conceptual boundaries. *Consumption Markets & Culture* 14(3): 223–244.

4. ERIARVOISUUS JA YHDENVERTAISUUS

Hall 313

Chair: **Päivi Kähkönen**, National Institute for Health and Welfare, Finland

Kaksinkertaisessa marginaalissa? Vammaisten nuorten asema vammaistutkimuksessa ja nuorisotutkimuksessa

Reetta Mietola, *University of Helsinki*

Anna-Maija Niemi, *University of Helsinki*

Aarno Kauppila, *University of Helsinki*

Nuorten vammaisten henkilöiden elämän tarkastelu on pitkälti uupunut suomalaisesta tutkimuksesta. Samalla kun suomalaisen nuorisotutkimuksen kenttä on laajentunut tarkastelemaan yhä useampia sosiaalisia eroja, on vammaisuuden tarkastelu jäänyt nuorisotutkimuksen valtavirran ulkopuolelle. Myös vammaisuutta koskevassa tutkimuksessa nuorten elämä ja elämäntekstit, kokemukset ja elämäntulot ovat jääneet vähälle huomiolle (ks. kuitenkin Ahponen 2008; Ekholm & Teittinen 2014; Niemi 2015). Erityispedagoginen ja sosiaalitieellinen tutkimus on tarkastellut vammaisia nuoria pääasiassa palvelujärjestelmän asiakkaina ja palveluiden kehittämistä koskevin kysymyksenasetteluin. Samalla keskeiset teemat, kuten vammaisten nuorten vapaa-aika, harrastukset, nuorisokulttuurit ja sosiaaliset verkostot ovat jääneet pitkälti tutkimatta. Vaikka nuorisotutkimusta ja vammaistutkimusta yhdistävää poikkitieteellistä tutkimusta on toistaiseksi vain vähän, on tieteenalojen väliltä löydettävissä useita yhtymäkohtia. Esimerkiksi monet nuorisotutkimuksen keskeiset aiheet, käsitteet ja teoretisoinnit, kuten identiteetti, osallisuus sekä itsenäistyminen ja aikuistuminen ovat hyvin keskeisiä myös vammaistutkimukselle. Tieteenalat jakavat myös kiinnostuksen muun muassa työllistymisen, asumisen ja toimeentulon kysymyksiin. Molemmilla kentillä käydään vilkasta keskustelua tutkimuksen politiikasta ja etiikasta tehtäessä tutkimusta niin kutsuttuihin haavoittuviin ryhmiin kuuluvien osallistujien kanssa (Lagström ym. 2010; Nind 2008). Paperimme keskustelee nuorisotutkimuksen ja vammaistutkimuksen leikkauskohdista ja erityisesti siitä, miten vammaiset nuoret asemoituvat näillä tieteenaloilla tehtävässä tutkimuksessa. Tarkastelumme kohdistuu erityisesti viime vuosikymmenenä tehtyyn suomalaiseen, vammaisuutta ja nuoruutta koskevaan tutkimukseen. Ky-

symme, miten nuorisotutkimusta on hyödynnetty vammaisuutta koskevassa, esimerkiksi erityispedagogisessa ja yhteiskuntatieteellisessä vammaistutkimuksessa. Samoin tarkastelemme, miten vammaiset nuoret ovat osallisina nuorisotutkimuksessa, ja miten vammaisuudesta tällä kentällä keskustellaan. Tähän pohjautuen keskustelemme vammaistutkimuksen ja nuorisotutkimuksen kenttiä leikkaavan tutkimuksen mahdollisuuksista. Esitämme, että tällainen tutkimus on välttämätöntä sellaisen nuoriso- ja vammaispoliittisen vaikuttamisen mahdollistamiseksi, joka huomioi myös vammaiset nuoret ja heidän elämänsä erityiskysymykset. Paperi pohjustaa tekeillä olevaa Nuorisotutkimuslehden 'Nuoruus ja vammaisuus' teemanumeroa.

Tutkimus, julkisuus ja elävä (sateenkaari)nuoruus
Riikka Taavetti, University of Helsinki

Nuorisotutkijat, jotka käsittelevät työssään ajankohdaisia aiheita, pääsevät usein puhumaan tutkimuksistaan mediassa ja vaikuttamaan yhteiskunnallisesti. Parhaimmillaan tutkimuksella voi olla merkittävä yhdenvertaisuutta edistävä tehtävä, kun esimerkiksi marginalisoituja nuoria koskevat tutkimukset vaikuttavat julkisuudessa siihen, miten nuorista puhutaan ja millaista politiikkaa nuoriin kohdistetaan. Silti tutkimustulosten julkinen käyttö voi herättää tutkijoissa myös huolta. Esitelmä käsittelee erityisesti sateenkaarinuorten tai muuten marginalisoitujen nuorten tutkimuksen julkisuutta ja siihen liittyviä tutkimuseettisiä kysymyksiä. Esitelmä perustuu Hyvinvoiva sateenkaarinuori -tutkimushankkeessa (2012–2014) ja sen jälkeisessä vaikuttamis- ja tutkimustyössä kertyneisiin kokemuksiin ja niiden analyysiin. Esitelmä haluaa herättää keskustelua eri tavoin haavoittuvassa olevia nuoria koskevan ja yhdessä heidän kanssaan tehtävän tutkimuksen yhteiskunta- ja julkisuussuhteista. Esimerkiksi sateenkaarinuoria koskevaa tutkimusta on Suomessa tehty varsin vähän, joten yksittäisen tutkimuksen tulokset – ja yhden tutkijan tekemät päätelmät – voivat päätyä edustamaan koko kuvaa hetero- ja sukupuolinormeja haastavasta nuoruudesta. Tästä syystä tutkija arvioi myös julkisuuden ja vaikuttamisen näkökulmasta, mitä tutkimuksen tuloksista on hyvä julkaista ja millaisia asioita voi olla syytä jättää sanomatta, vaikka ne saattaisivat olla tutkimuksellisesti mielenkiintoisia. Tutkimustuloksista käyty julkinen keskustelu ja niiden pohjalta tehty politiikka vaikuttaa myös yhteiskuntaan nuorten ympärillä ja tapoihin, joilla nuoret tulkitsevat omia kokemuksiaan. Näin tutkimuskäytössä syntyneet käsitteet ja tulkinnat siirtyvät nuorten tapoihin sanoittaa ja kuvata omaa elämäänsä – ja päätyvät mahdollisesti jonkin seuraavan tutkimuksen aineistoksi. Lisäksi vähän tutkituissa aiheissa samat tutkimustulokset saattavat kiertää julkisuudessa ja vaikuttamistyössä vuosikausia ilman,

että tutkimuksen jälkeen tapahtuneita muutoksia juuri arvioidaan. Tällä on erityistä merkitystä, jos tutkitun aiheen, kuten seksuaalisuuden ja sukupuolen moninaisuuden, yhteiskunnallinen asema ja näkyvyys on muuttunut nopeasti. Esitelmä pyrkii avaamaan tutkimukseen yleisesti ja nuorisotutkimukseen erityisesti liittyviä ajallisuuden, muuttuvuuden ja liikkuvuuden kysymyksiä paikantamalla niitä sateenkaarinuoria koskevan tutkimuksen avaamiin kokemuksiin. Esitelmässä kysytään, miten marginalisoitujen tai haavoittuvassa asemassa olevien nuorten asemaa voidaan pyrkiä parantamaan tutkimuksen avulla eettisesti ja tinkimättä tutkimuksellisesta kriittisyydestä.

Miehet NEET-ilmiön kärjessä: lähestymistapoja osallisuutta tukevalle menetelmäkehittämiselle
Valdemar Kallunki, University of Helsinki /
Kymenlaakso University of Applied Sciences

Viime vuosien nuorisopoliittiset tavoitteet työvoiman ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten integroimiseksi ovat jääneet vaikutuksiltaan heikoiksi taloudellisen taantuman takia. Työvoiman ja koulutuksen ulkopuolisten (NEET) 20-24 -vuotiaiden nuorten määrä on korkeampi kuin OECD-maissa keskimäärin (OECD 2016). Erityisen ongelmallinen on nuorten miesten tilanne. Miesten (21,1 %) yliedustus NEET-nuorissa on Suomessa naisiin (15,4 %) verrattuna OECD-maista suurin. Muut maat, joissa naisten työhön ja opiskeluun integraatio on selvästi miehiä korkeampi, kuuluvat pääosin sukupuolisen tasa-arvon menestyjiin. Suomalaisyhteiskunnassa on epäonnistuttu erityisesti nuorten miesten integroinnissa: suomalaismiesten ulkopuolisuus on OECD-maista kuudenneksi yleisintä, kun naisten ulkopuolisuudessa Suomi sijoittuu sijalle 28. Tässä esityksessä tarkastelen mahdollisuuksia löytää uusia menetelmiä miesten osallistamiseen. Lähestyn asiaa tilastollisesti analysoimalla siviilipalvelusvelvollisten yhden vuosikerran aineistoa, joka sisältää merkittävän joukon työvoiman ja koulutuksen ulkopuolisia nuoria. Tarkastelen siviilipalveluksen työpalvelun, kokemuksellisen syrjäytymismittarin, Shalom Schwartzin arvomittariston ja muiden muuttujien avulla ulkopuolisten ryhmän erityislaatuja verrattuna muihin siviilipalvelusvelvollisiin. Tulokset osoittavat työpalveluspaikan hakemisen ongelmat NEET-miehillä, samalla kun odotukset työpalveluksesta ja oman panoksen merkityksestä ovat muita ryhmiä heikompia. Kokemukset syrjäytymisestä ja yhteiskuntaluokkien ulkopuolelle asettumisesta ovat muita yleisempiä. Ulkopuoliset ovat muita siviilipalvelusmiehiä taipuvaisempia kannattamaan hyväntahtoisuuden arvoja ja ovat hieman kielteisempiä suoriutumiseen liittyville arvoille. Tulosten merkitystä pohditaan NEET-miesten integraatioon pyrkivän menetelmäkehittämisen näkökulmasta. Käytännöllisenä viitekehyksenä on Kymenlaakson ammattikor-

keakoulun ja Metropolian yhteistyönä toteutettava Matti –hanke, jossa kehitetään sukupuolisensitiivisiä menetelmiä työpajoihin osallistuvien nuorten miesten osallistamiseen. Hyödynnän esityksessä siviilipalvelusaineistoa, jonka olen kerännyt Lapinjärven koulutuskeskuksessa järjestetyillä peruskoulutusjaksoilla. Aineiston etuna on kyselyaineistolle poikkeuksellinen kattavuus, sillä palveluksen ensimmäisenä päivänä kerätty aineisto sisältää myös palveluksen keskeyttäjät. Tämä mahdollistaa yhden väestöryhmän osalta myös ulkopuolisten nuorten tavoittamisen.

Kun musiikki yhdistää

Sirpa Ylimaula, University of Oulu

Abstrakti Sirpa Ylimaula 4.6.2016 Kehitysvammaisten ja starttivalmennuksessa olevien nuorten yhteinen Musa-projekti johti levyn tekoon. Sosiaalinen pääoma mahdollistaa sosiaalisia verkostoja ja niissä syntyvää luottamusta ja vastavuoroisuutta. On tuotu esille, että puuttumalla yksinäisyyteen voidaan vähentää hyvinvointi ja terveysongelmia. Yksinäisyyttä tutkinut dosentti Niina Junttila on tuonut selkeästi esille nuorten kokeman yksinäisyyden. Hän on haastanut lisäämään sosiaalisten kontaktien mahdollisuutta, esimerkiksi perustamaan erilaisia toiminnallisia kerhoja. Toisaalta kehitysvammaisilla nuorilla on usein vähän mahdollisuuksia verkostoitua muiden nuorten kanssa. Tornion Työvoimalasäätiössä käynnistyi 2015 uusi kaikille musiikista kiinnostuneille asiakkaille tarkoitettu ryhmä. Yhteinen tekeminen käynnistyi musiikin kuunteluna ja muuttui erilaisten vaiheiden kautta omia lauluja tekemiseksi ”porukaksi”. Kirjoitus hetkellä he valmistautuvat levyn julkaisemiseen. Yhteensä osallistujia oli noin 20 ja suurin osa oli nuoria. Osallistujien taustat olivat erilaisia, osa oli kehitysvammaisia, osa riippuvuuksista ja mielenterveysongelmista kärsiviä. Haastattelin toukokuussa 2016 Musa-projektiin osallistunutta 8 henkilöä. Haastattelut on tehty vapaina teemahaastatteluina. Tarkoitukseni on saada tietoa, miten osallistajat kokivat ryhmään kuulumisen ja mitä se antanut heille tähän mennessä. Tarkoitukseni on etsiä haastatteluista teemoja ja tyyppillä löydettyjä teemoja. Tässä vaiheessa haastatteluissa tuli esille voimakasta yhteishenkeä. Ryhmäläiset ovat rohkautuneet käyttämään omia lahjojaan. Useampikin oli innostunut opiskelemaan musiikkia. Lisäksi ryhmän jäsenet opettivat toisiaan. Pysin kuvaamaan prosessissa syntyneitä sosiaalisia pääomia ja tasa-arvoa edistäviä käytäntöjä. Vähäisin taloudellisin uhrauksien syntynyt uusi toimintatapa, voisi ehkä toimia muuallakin.

5. NUORUUDEN SIIRTYMÄT JA KOULUTUS

Hall 309

Chair: **Tarja Tolonen**, University of Helsinki

Nuorten siirtymät ja arvojärjestelmät

Helena Helve, University of Tampere

Esityksessä analysoidaan nuorten omia ajatuksia siirtymisestä koulutuksesta työelämään. Aineistoina ovat vuonna 2011 (N= 689) ja 2015 (N= 731) kerätyt vertailevat surve-aineistot, jotka mittasivat 18-24-vuotiaiden korkeakouluopiskelijoiden suhtautumista koulutukseen, työelämään, ja tulevaisuuteen, Laajempaa tarkastelunäkökulmaa tuo kansainvälinen projekti, joka tuotti nuorten siirtymistä kirjan *Youth and work transitions in changing social landscapes* (eds. H. Helve and K. Evans, 2013). Nuorten siirtymiä ja arvojärjestelmiä tarkastellaan esityksessä myös nuorten maailmankuvan ja identiteetin näkökulmista pitkittäistutkimusten aineistojen valossa (Helve, *Worldviews, values and identities from a longitudinal study perspective*, 2016). Esityksessä pohditaan maailman muutosten vaikutusta nuorten siirtymiin ja arvovakenteisiin ja pitkittänyt nuoruutta ikääntyvässä suomalaisessa yhteiskunnassa sekä sen merkitystä nuorisotyöhön, nuorisopolitiikkaan ja nuorisotutkimukseen.

”Ei oikein mikään oo mun juttu” – Ei-tyypillinen koulutuksellinen siirtymä peruskoulusta eteenpäin

Janne Varjo, University of Helsinki

Mira Kalalahti, University of Helsinki

Markku Jahnukainen, University of Helsinki

Siirtyminen peruskoulusta eteenpäin on ensimmäinen merkittävä taitekohta nuoren ihmisen koulutusbiografiassa. Tarkastelemme artikkelikäsitelmän pohjautuvassa esityksessä joukon yhdeksäsluokkalaisten pyrkimyksiä hahmotella koulutukseen ja työhön liittyvää tulevaisuuttaan – tapoja, joilla he ottavat suuntaa ja suunnittelevat reittiään peruskoulusta eteenpäin. Tarkastelemaamme 11 nuorta yhdistää tilanne, jossa he ovat puoli vuotta haastatteluista, välittömästi peruskoulun jälkeen, päätyneet valtavirtaa edustavien toisen asteen koulutusvaihtoehtojen (lukio ja ammattikoulu) ulkopuolelle. Kysymme esityksessä rakentavatko nuoret puheessaan biografiansa reflektiivisten valintojen sarjaksi (ns. valintojen biografiaksi) vai lineaariseksi koulutusbiografiaksi (ns. normaalibiografiaksi) (Beck 1992). Esittelemme miten elämänsä hahmoteltu kartta ja siihen suunniteltu yksilöllinen reitti koulun penkiltä työelämään rakentuvat refleksiivisyyden ja sosiaalisten rakenteiden määrittämänä. Vastaamalla näihin kysymyksiin tarkastelemme kriittisesti tulkintoja normaali- ja valintabiografioiden kautta tuotetusta koulutuksellisten siirtymien teoreettisesta ymmärryksestä. Tarkastelemme nuorten suunnan-

ottoa vasta kiteymässä oleville koulupoluille ja sitä koskevaa reflektiota Savickasin (2002) teorian ammatillisen tutkiskelun prosessin neljän linjan avulla. Haastatteluaineisto analysoitiin valinnan tiedostamista (career concern), havaintojen tekemistä (career control), suunnitelman tekemistä (career conception) ja valintaan sitoutumista sekä valintavarmuuden saavuttamista (career confidence) koskevien käsitteiden avulla. Esityksen tavoitteena on keskustella teoreettisesti nuorten koulutusbiografioiden valitsemisen ja normaaliuden mallien vaihtoehtoista kuvaamalla nuorten siirtymäodotusten päämäärätietoisuutta sekä puheessa esiintyviä rajoittavia ja edistäviä tekijöitä. Beck, Ulrich. 1992. Risk Society. Towards New Modernity. London: Sage. Savickas, Mark. L. 2002. "Career Construction. A Developmental Theory of Vocational Development." Teoksessa Career Choice Development, toim. Duane Brown. San Francisco, CA: Jossey-Bass, 147–205.

Avoimen valtiotieteen aineopiskelijoiden tiedonpolitiikka ja globaali vastuu

Kari Paakkunainen, Helsinki Open University

Esitelmän taustalla on temaattinen ja litteroitu kahdeksantoista HY:n Avoimen valtiotieteellisten aineiden opiskelijan haastattelukokonaisuus (480 s.). Sitä avataan triangulaaristi, hermeneuttisen tekstintulkinnan (argumentit, metaforat, reflektiotavat, tyylit) ja strukturoivan sisällönanalyysin ja luokittelun avulla. Teemojen ja tutkimusongelmien joukossa on painavina fokuksina myös opiskelijoiden kansalaisuus ja omien työ- ja tutkimuksellisten yhteisöjen rakentuminen, tiedonpolitiikka. Erityisesti näistä opiskelijoille tärkeistä eettisistä ja tutkimusperustaisista verkostoista nousee esiin globaalin vastuun ja tiedonpolitiikan ryhmä. Heillä opiskelu, erilaiset refleksiivisen tutkimuksen kansalais- ja työelämäfokukset ja sen erilaiset referenssit liittyvät eurooppalaisen ja globaalin vastuuseen. Epävarma ja refleksiivinen tieto on osa aktiivisuutta, kyse on usein siitä, että tätä tietoa epäillä ja rakennetaan relatiivisin ja robusteihin tavoin: kehitysyhteistyö; sosiaalinen kansalaisuus; monitieteinen, käytännöllinen ja usein kansainvälinen tavoitehakuisuus; suomalainen legitiimin tiedon epäily. Avoimen yliopiston instituutio ja sen opiskelijat tuovat tarkasteluun myös toisen kontingentin - prekaarin elementin: avoin instituutio ja sen opiskelijat ovat 'toisen mahdollisuuden' ilmiöitä - kuinka rakennetaan tiedonpolitiikkaa, lähteitä ja oppimisympäristöjä globaalissa ja prekaarisessa ympäristössä, ja miten yksilön kansalaisuus ja ammattien tiedonpolitiikka (Beck) yhtyvät. Mukana myös huomioita diginatiivien ja vanhempien pedagogisesta sukupolvipolitiikasta.

6. YOUTH POLITICAL ENGAGEMENT IN MEDITERRANEAN

Hall 312

Chairs:

Sofia Laine, Finnish Youth Research Network
Henri Onodera, University of Helsinki

In 2011, as soon as the popular uprisings erupted in Tunisia, Egypt and beyond, the notion of youth gained much currency in the narratives of the uprisings on both shores of the Mediterranean. Young people in the region, especially on the Southern shore were often narrated as the main agents of social and political change, and invested with high hopes as well as concerns, among policy-makers and decision makers, policy analysts, and researchers alike. Some would observe larger historical processes by which hitherto silenced and sidelined youth would reclaim their due role in society, appearing now as citizens, and not subjects as before, reclaiming their role in the making of their collective futures. In retrospect, the early optimism of democratic transitions in the region was unfounded. Five years on, Syria, Libya and Yemen have gone into downward spirals of violence, and armed insurgencies have challenged the realization of democratic reforms in Tunisia and Egypt. Young people face growing suppression of rights of expression and assembly at the wake of internally waged "war on terror" against armed Islamist militants. Despite the revolutionary hopes and aspirations, young people – some two thirds of the region's population were under 30 years of age – are generally excluded from a fair share of the economic progress over recent decades, producing patterns of rising inequality, marginalisation and "waithood" in many facets of their lives, e.g. high unemployment, delayed marriages and limited access to public political roles. A majority of youth have lost their trust on public institutions, and consider politics and politicians as corrupt and/or disinteresting. Simultaneously public political processes continue to be dominated by parties that reflect patriarchal societal environment, often led by middle-aged or elder men.

The role of Unemployment in the Arab Spring Uprisings

Kari Paasonen, SaferGlobe

The wave of revolutions and protests labelled as the 'Arab Spring', has largely reshaped the political and societal order in many countries on the southern shore of the Mediterranean. It is often suggested that unemployment was a key factor which drove young – as well as older – citizens to participate in these protests. This study concentrates on the relationship between unemployment and the Arab Spring.

The analyses are conducted using survey data sets and regression analysis. The study area covers all Arab

countries, where the data is available, but Tunisia, Egypt, Libya, and Yemen are studied more closely.

The key finding is that an unemployed respondent has not taken part in the protests more likely than an employed respondent. Similarly, when only young respondents are observed, those who are unemployed have not generally participated in protests more often than those who are employed.

Two factors which are expected to mediate between unemployment and protesting are tested. The two factors under scrutiny are whether the individual is politically active and dissatisfied with life. Survey data suggest that unemployed people are less satisfied with their lives and politically less active in comparison with the employed. On the other hand, satisfaction with life does not affect an individual's likelihood to protest, but a higher interest in politics is a strong predictor of protest participation. As it seems that dissatisfaction does not turn to protesting, this might explain the low protest participation of the unemployed. The theoretical background and earlier findings are also discussed. Mostly, the empirical evidence available from other countries does not find a positive linkage of unemployment and political instability. All this lets us question the importance of unemployment as a factor which made the youth take to the streets during the Arab Spring uprisings.

Reforming Education in the Arab World

Basma Serag

Citizenship Education as a Key to Reform Our society is well into the information age, and education has no choice but to follow suit. The challenge is to participate intelligently in the change. To meet the challenge, educators must have a state-of-the-art understanding of how the brain functions and people learn. Education needs to be extremely well grounded in what is possible for humans to participate more fully in what they and society ultimately become. Thus we begin with some emerging understandings about the brain and education (Caine & Caine, 1997). Education in the Arab world has been inadequate with no improvement in the past five decades. However, the key to any change in the Arab world and in order to develop the Arab World's economy and politics, education should be first developed. Education in this part of the world generally has become more of a routine or culture, it does not quiet add to the knowledge and development of a person/citizen. Education in the past was a mean for social mobility, however that is not the case anymore due to the inequality in education received in different classes. This paper will discuss the different causes to the deteriorating state of education in the region highlighting the gaps that have roots to the political economy of the states including; illiteracy, gender gap, equity and affordability and quality. Highlighting and

explaining these gaps will prove that citizenship education is a key to overcoming these causes, accordingly the idea of citizenship education is further discussed.

Desirable Futures in the SEM: Construction of Alternative Futures of the Youth

Karim Maïche, University of Tampere, the Tampere Peace Research Institute (TAPRI)

The futures regarding the Southern and Eastern Mediterranean countries (SEM) often paint landscapes filled with uncertainty and despair due to various factors such as rapid population growth, youth unemployment, marginalization and lack of prospects, radicalization, oppression by authoritarian governments, corruption and rapid economic liberalization programs. However, is there any possibilities for more positive alternative futures? What kind of desirable futures the youth in SEM aspire?

This paper, sketched for policy report, utilizes the data collected by EU funded Sahwa project where more than 10 000 young participated in a multi-country survey: there were 2,000 informants from Morocco, Algeria, Tunisia, Egypt and Lebanon. The data set was gathered in 2015. The paper set the horizon to the year 2021, i.e. ten years after the 'Arab Spring' and then main concerns are:

1. What remains until 2021 from the so-called "Arab Spring"?
2. What kind of futures can be estimated for 2021 in a region inflicted by many negative images? What could be alternative, more hopeful scenarios?

Towards more inclusive youth political engagement in Arab-Mediterranean countries

Sofia Laine, Finnish Youth Research Network
co-authors: **Henri Onodera**, **Bruno Lefort**,
Karim Maïche

The aim of this paper is to provide recommendations to the *Youth Partnership* between the European Commission (EC) and the Council of Europe in the field of Youth Policy through listening and learning from the experiences of the youth in five Arab-Mediterranean countries: Morocco, Algeria, Tunisia, Egypt and Lebanon. We intend to better understand young people's aspirations and to acknowledge them, we call for supporting evidence-based youth policy in South and East Mediterranean (SEM) countries that would in particular ease intergenerational relationships, i.e. how the elder generations listen, understand, and collaborate with young people. In this paper, we draw on a rich qualitative and quantitative material collected in the framework of the EU-funded Sahwa research project. From our analysis, the most important element to highlight is the impact of the marginalization of the youth: the absence of political tools to influence

the management of state affairs and resources and the grave challenges to attain aspired life chances due to structural obstacles to the labour market. There is also a need to open new horizons of non-violent civic engagement for young people and to facilitate confidence-building measures by offering meaningful roles in public debates and decision-making processes without the risk/fear of negative repercussions. This could only be achieved in the more inclusive societies that the Arab-Mediterranean youth are aspiring to. To achieve this ambitious goal, Euro-Med Youth Cooperation can play a role in these processes. Doing so however necessitates a profound reshaping of these cooperation policies in the near future. Although the EU is in the process of implementing its Youth Strategy (2010-2018) and mainstreaming cross-sector initiatives in this regard, the youth dimension remains to be mainstreamed in the framework of the European Neighbourhood Policy (ENP) that affects its cooperation with countries on the Southern and Eastern shores of the Mediterranean.